

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 282

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Frančiškova 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, sreda 11. decembra 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POŠTNI ČERKOVNI RACUN: 11.400

Cena
din 1[—]

Grof Csaky v Beogradu

Davi ob devetih je prispel madžarski zunanji minister grof Csaky na dvodnevni obisk v našo prestolnico — Dopoldne prva konferenca s Cincar-Markovičem — Beograjski tisk prisoja obisku velik pomen in tudi madžarski zunanji minister sam je v posebni izjavi poudaril važnost prijateljstva med Madžarsko in Jugoslavijo

BEOGRAD, 11. decembra. ZPV. Danes dopoldne je prispel v Beograd na dvodnevni obisk madžarski zunanji minister grof Csaky in bil tu slovesno sprejet. Imel bo danes in jutri važne konference z našimi državniki in pričakuje se, da bo ob tej priliki podpisana tudi važna listina o madžarsko-jugoslovanskem prijateljstvu. Beograd je okrašen z jugoslovanskimi in madžarskimi zastavami. Pri sprejemu na kolodvoru je bila postavljena tudi častna četa z godbo.

ODHOD IZ BUDIMPEŠTE

BUDIMPEŠTA, 11. dec. MTI. Zunanji minister grof Csaky je sinoči odpotoval v Beograd skupaj s soprogo. V njenem spremstvu so načelnik političnega oddelka zunanjega ministrstva, Ghuzy, šef kabineta Bartheley, šef oddelka za tisk in še nekaj višjih uradnikov zunanjega ministrstva. Ob slovesu na železniški postaji sta bila navzoča nemški in italijanski poslanik, jugoslovanski odpravnik poslov in soproga poslanika Jugoslavije, ga. Rašičeva. Poslanik Rašič je odpotoval že pred dnevi v Beograd.

CSAKYJEVA IZJAVA

BEOGRAD, 11. dec. AA. Listi prinašajo izjavo, ki jo je podal madžarski zunanji minister Csaky ob priliki svojega odhoda v Beograd, kjer bo ostal dva dni. Minister je dejal, da vse veselje prilike, ko mu bo dano z jugoslovansko vlado po-

globiti stike in sodelovanje v zgodovinskih dneh Evrope. Madžarsko-srbsko so-

delovanje se je manifestiralo že večkrat v preteklosti. Za vsakega politika mora biti jasno, da je sodelovanje obeh sosed-

velikega pomena za razvoj v Podonavju. Upravitelj Madžarske, Horthy, je že v svojem govoru v Mohaču l. 1926. naglašil potrebo sodelovanja med Jugoslavijo in Madžarsko. Prirodne osnove, na katerih stane principi državnega življenja obeh narodov, vodijo k pristrnim odnosom, ki jih je treba v interesu vseh še poglobiti. Obiski državnikov obeh sosed so dokazali, da naroda razumejeta pomen časa, ki mu je treba v medsebojnem razumevanju prilik dati še posebnega poudarka. Beograjski tisk prinaša živahne komentarje Csakyjeve izjave ter naglašava velik pomen obiska madžarskega državnika v jugoslovanski prestolnici. Obisk Csakyja bo doprinesel k dragocenim rezultatom pomirjenja v Podonavju, ki bodo koristni tako za Madžarsko, kakor Jugoslavijo.

SPREJEM NA KOLODVORU

BEOGRAD, 11. dec. AA. Madžarski zunanji minister grof Csaky je s soprogo prišel danes ob 9. dopoldne na beograjsko postajo. Na peronu ga je sprejel naš zunanji minister dr. Cincar-Marković z visokimi uradniki našega zunanjega mini-

strstva, madžarski poslanik v Beogradu Backach Besseney z osebjem uradništva, nemški poslanik von Heeren, italijanski poslanik Mameli, slovaški odpravnik poslov, naš poslanik v Budimpešti Rašič, beograjski župan Tomić, poveljnik Beograda ter veliko drugih osebnosti. Častna četa je z zastavo in godbo izkazala gostu čast, nakar je odšel v kraljevi salon železniške postaje, kjer je dr. Cincar-Marković predstavil gostu naše osebnosti.

DOPOLDANSKI OBISKI

BEOGRAD, 11. dec. ZPV. Madžarski zunanji minister grof Csaky je s svojim spremstvom dospel v Beograd davi ob 9. uri. S postaje se je grof Csaky po slovesnem sprejemu odpeljal z avtom na svoje stanovanje, nato pa na dvor, kjer se je vpisal v dvorno knjigo. Od tam je odšel na prvi sestanek z našim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovičem, ki ga je sprejel v svojem kabinetu v palači zunanjega ministrstva. Beograjski tisk je objavil madžarskemu gostu v pozdrav tople članke, naglašajoč prijateljstvo med Jugoslavijo in Madžarsko.

Sidi el Barrani obkoljen

Angleška, nevtrina in italijanska poročila o poteku angleške ofenzive v Zahodni egiptovski puščavi — Angleži poročajo o napredovanju do morja, Italijani pa le o manjših spopadih

ANGLEŠKO POROČILO

KAHIRA, 11. dec. CBS. Glavno poveljstvo Bliznjega vzhoda: Britanske čete so predrle skozi italijanske pozicije v Zahodni puščavi ter odrezale zvezo med dvema italijanskima divizijama, zajele 4000 vojakov ter skoro obkrožile Sidi el Barrani. Poročila pravijo, da so angleške ladje obstrlelevalle Sidi el Barrani in ške ladje obstrlelevalle Sidi el Barrani in italijanske pozicije, prav tako pa so letala izvršila več napadov. Ofenziva se z uspehom nadaljuje. Odkar se je začela, je bilo sestreljenih v zraku ali pa uničenih na tleh 22 italijanskih letal. Bitka se je včeraj ves dan nadaljevala.

ANGLEŽI V BUGBUGU

KAHIRA, 11. dec. CBS. Angleške čete so, uporabljajoč nemško bliskovito taktiko, pretrgale vezi med italijanskimi zadnjimi stražami in glavno ter ločile več oddelkov italijanskih vojakov od glavnine. Dosegle so Bugbug.

KAHIRA, 11. dec. ZPV. Angleške čete

so v Zahodni egiptovski puščavi dosegle z naglim ofenzivnim sunkom od juga predor do morja, s čimer so odrezale italijanske čete v Sidi el Barranju od zveze z ostalo italijansko vojsko. Sidi el Barrani je popolnoma obkoljen. Kakor poročajo, je obkoljena tam ena cela italijanska divizija, po drugih vesteh sta pa celo dve. Boji se še nadaljujejo.

NAPAD NA MAKTILO

LONDON, 11. dec. Reuter. Iz Kahiru javljajo, da so angleške vojne ladje napadle v noči od nedelje na ponedeljek severno afriško luko Maktilo in jo obstrlelevalle.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 11. dec. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo o bojih v Afriki: V severni Afriki so bila zbita 4 sovražna letala. V vzhodni Afriki je sovražnik izvršil napad pri Feseniju z majhnim oddelkom pod vodstvom nekega angleškega častnika in

v avtomobilih, ki so nosili italijansko zastavo. Navzlic temu pa smo sovražnika spoznali in njegov poskus se je izjalovil zaradi hitrega posega naših čet. Angleški oddelek, katerega poveljnik je padel, se je takoj umaknil po težkih izgubah. Na naši strani je bil ranjen en častnik in 5 askarov. Sovražnikove letalske akcije nad Asabom in ob železniški progi, ki vodi v Džibuti, niso povzročile nobene vojaške in gmotne škode.

GLAS ITALIJANSKEGA LISTA

RIM, 11. dec. CBS. Italijansko poročilo pravi, da je bila v Egiptu le manjša angleška vojaška akcija ter so italijanska letala kaznovala neko angleško kolono. »Il Popolo di Roma« z ostrimi besedami kritizira Italijane, ki čitajo švicarske liste ter sovražne komunique in vesti iz angleškega vira. List priporoča kaznovanje defetistov, alarmistov, pesimistov in razširjevalcev neresničnih vesti.

Položaj na albanskem bojišču

Redkobesedna grška in italijanska poročila — Tuji poročevalci poročajo, da Grki napredujejo ob Škumbi in proti Valoni

ITALIJANSKO URADNO POROČILO

RIM, 11. dec. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je včeraj poročalo iz Albanije: Na grškem bojišču so bili na levem našem krilu in na odseku Osuma odbiti sovražnikovi napadi. Sovražnik je bil pobit z našo neposredno reakcijo in je utrpel težke izgube. Na ostalem delu bojišč so se naše čete utrdele na novih postojankah. Polkovnik Pessaro je junško padel na čelu svojih batalionov.

NEVTRALNO POROČILO IZ RIMA

RIM, 11. dec. CBS. Uradno so včeraj objavili, da so italijanske čete imele v grški vojni v novembru 3428 mož ubitih,

ranjenih ali pa pogrešanih. Ponovni grški napadi so bili odbiti s težkimi žrtvami. Na drugih sektorjih pa so italijanske čete utrdele novo zasedene pozicije. To velja posebno za južno fronto, koder so italijanske čete zavzele nove pozicije pred Valono, potem ko so se umaknile iz Agirokasta.

GRŠKO POROČILO

ATENE, 11. dec. Reuter. Grško vrhovno poveljstvo javlja v poročilu št. 45. da se ofenziva grških čet na vsej fronti z uspehom nadaljuje. V naskokih na nož so bile zavzete močno utrjene sovražne postojanke. Nasprotnik je imel velike iz-

gube. Trije topovi kalibra 100 mm so bili zaplenjeni.

NAPREDOVANJE PROTI LIBRASU

LONDON, 11. dec. Reuter. Včeraj in danes so grške čete povsod napredovale. Po cesti do Lina ob Ohridskem jezeru poizkušajo Grki obiti italijansko levo krilo ter so zasedli severna pobočja Mokre planine, kjer napredujejo pod zaščito strojníc in metalcev min. Italijani so naredili več protinapadov, ki pa niso uspeli. kajti Grki dovažajo močna ojačanja. Vzdolž reke Škumbi napredujejo grške čete ter bodo kmalu pred zelo močnimi italijanskimi utrdami pri Librasu. Hude

bitke so tudi v sektorju Muskopolja, koder so bili odbiti vsi italijanski protinapadi.

POROČILA TUJIH AGENCIJ

ATENE, 11. dec. Unp. Grško uradno poročilo pravi: Grška ofenziva se z uspehom nadaljuje vzdolž vse albanske fronte, kjer je prišlo na več krajih do bojev z noži. Druga poročila zatrjujejo, da hitijo Grki z ofenzivo, ker bi radi naredili nered v italijanskih vrstah, preden pride italijanskim četam pomoč 80.000 vojakov. Po vesteh iz Struge v Jugoslaviji evakuirajo italijanski parniki v Porto Palermo, severno od Santi Quaranta, italijanske čete, ker so postale ceste nesigurne zaradi Albancev.

ATENE, 11. dec. Reuter. Grške čete so v severnem sektorju zajele tri 100 milimetrske topove. Največje grško napredovanje je ob obali, kjer so grške čete prišle že na 24 km severno od Santi Quaranta. Angleška in grška letala so spustila za italijanskimi črtami večje število albanskih četnikov.

BITKE NA NOŽ

ATENE, 11. dec. CBS. Včeraj so se bile skoro na vsej fronti bitke na nož. Italijanska deveta armada je odločno branila svoje pozicije ter pri tem imela težke žrtve. Italijanski odpor na severni fronti se po mnenju grških vojaških strokovnjakov od nedelje naprej zmanjšuje.

GRKI SO PREVIDNI

ATENE, 11. dec. Reuter. Nekaj dni ni pričakovati večjih senzacij iz Albanije, ker noče grško poveljstvo ničesar povedati o svojih bodočih načrtih. V Agirokastri so našli Grki na letališču dva velika Capronija in 3 Fiatove lovce poškodovane od angleških bomb.

Flandin ne stopi v vlado

NEW YORK, 11. dec. Tass. Kakor poroča »Associated Press«, se je Flandin vrnil 9. decembra v Pariz, ker je vichyjska vlada odklonila pogoje, na podlag katerih je bil pripravljen sodelovati v njej. Flandin je želel postati poljedelski, trgovinski ali finančni minister vlade, ki bi imela svoj sedež v Parizu. Želel je, da Francija najtesneje sodeluje na gospodarskem polju z Nemčijo.

Pomiritev med Turčijo in Bolgarijo

Misija bolgarskega poslanika Kirova — Turčija ba je predlaga umik čet z meje — Predlog za sklenitev konvencije o preprečitvi prehoda tujih čet čez ozemlje Turčije in Bolgarije — Konec vaj pasivne obrambe v Bolgariji

RIM, 11. dec. ZPV. Po informacijah italijanskih listov so se odnosi med Turčijo in Bolgarijo znatno izboljšali. »Popolo d'Italia« poroča, da je prispel v Sofijo bolgarski poslanik Kirov in da je ta prihod v zvezi z vzpostavitvijo direktnega kontakta med turško in bolgarsko vlado. Zdi se, da je Turčija stavila Bolgariji predlog, po katerem naj bi obe državi umaknili svoje čete z meje. Turčija želi tudi okrepitev trgovinskih zvez z Bolgarijo in ustavitve vse časniške kampanje, tako v Turčiji proti Bolgariji, kakor v Bolgariji proti Turčiji. »Corriere della Sera« pa poroča, da je turšk poslanik v Sofiji Šefki Berker predložil bolgarski vladi na previden način ponudbo o sklenitvi konvencije, po kateri bi se Turčija in Bolgarija

obvezali, da ne bosta dovolili nobenim tujim četam prehoda čez svoje državno ozemlje in tudi ne tujim silam ustanavljanje pomorskih baz na turških, odnosno SOFIJA, 11. dec. ZPV. Bolgarski kralj Boris je sprejel včeraj v avdienco bolgarskega poslanika v Ankari Savo Kirova. Avdienca je bila, kakor sodijo v Sofiji, v zvezi z odnosi med Bolgarijo in Turčijo. Bolgarskih obalah. To uradno ni potrjeno, govore pa, da ta predlog ni naletel na tak odziv, kakor so v Ankari pričakovali. Bolgarija noče prevzeti nobenih določnih obveznosti, ker se zaveda, da vzdržuje Turčija še vedno tesne prijateljske stike z Anglijo.

ANKARA, 11. dec. Reuter. Po pisanju

uradnega lista »Ulus« je sedaj dolžnost Turčije, da zgradi do pomladi v vseh mestih in vaseh zadostna zaklonišča proti letalskim napadom. List priporoča sistem malih angleških zaklonišč.

CARIGRAD, 11. dec. Stefani. Turške oblasti so odredile omilele predpise glede zatemnjevanja mest, ki so bili izdani ob zadnji napetosti na Balkanu.

SOFIJA, 11. dec. ZPV. V bolgarski prestolnici in v drugih večjih mestih so bile sedaj končane vaje za pasivno obrambo pred napadi iz zraka. Sofija je bila nekaj noči zatemnjena in eskadrilje bolgarskih letal so jo v noči večkrat preletele, prav tako pa tudi ostala mesta. Prebivalstvo je povsod vestno izvršilo vse odredbe oblastev.

»Carnavon Castle« odplui

MONTEVIDEO, 11. dec. CBS. Angleška pomožna križarka »Carnavon Castle« je včeraj ob 16.45 odplula iz montevidske luke. Videti je, da so na ladji glavno škodo popravili. Ne ve se, kam je odplula.

SE NOBENE FORMALNE PROŠNJE WASHINGTON, 11. dec. Reuter. Ameriški finančni minister Morgenthau je izjavil zastopnikom tiska, da ni bil sprejet še noben sklep glede finančne pomoči Veliki Britaniji. Razgovori angleškega delegata Phillipsa so izključno informativnega značaja. Velika Britanija ni poslala USA doslej še nobene formalne prošnje za kako finančno pomoč.

ANGLIJA JE ODKLONILA WASHINGTON, 11. dec. Reuter. Angleški poslanik lord Lothian je izjavil, da je angleška vlada odklonila načrt, izdelan po privatnih organizacijah USA glede pošiljanja živeža deželam, ki so pod nemško okupacijo.

ANGLEŠKO POSOJILLO KITAJSKI LONDON, 11. dec. Reuter. Velika Britanija je sklenila v načelu, da da vladi maršala Čangkajška posojilo v iznosu 10 milijonov funtov šterlingov. Polovica tega posojila bo porabljena za kitajski stabilizacijski fond, druga polovica pa bo stavljena Kitajcem na razpolago za nakupe na področju funta.

NEMŠKI OPOMIN FRANCOZOM VICHY, 11. dec. CBS. Nemški radio Stuttgart je včeraj opozarjal francoski narod na posledice, ki ga lahko zadenejo, če ne bo pristal na politiko maršala Pétaina. Kritiziral je zadržanje večine Francozov.

IZJAVA NORMANA ANGELLA BOSTON, 11. dec. CBS. Sir Norman Angell, znani angleški gospodarski pisatelj ter bivši član parlamenta, je izjavil v Bostonu, da misli, da samo arbitražo lahko konča evropske sovražnosti. Izjavil je tudi, da je Anglija pripravljena upoštevati arbitražo.

RITY KANDIDAT ZA PREZIDENTA FINSKE

HELSINKI, 11. dec. Stefani. Največ upanja na izvolitev pri predsedniških volitvah ima sedanj predsednik finske vlade Risto Rity, ki uživa zaupanje vseh slojev naroda.

TUJI NOVINARJI V NEMČIJI BERLIN, 11. dec. DNB. Tuji novinarji, ki so zaposleni v Parizu, so na poziv šefa nemškega tiskovnega urada dr. Dietricha prepotovali Nemčijo. Včeraj so se ustavili v Berlinu ter so bili gostje dr. Dietricha v hotelu Kaiserhofu. Tu so bile izmenjane misli in iznešeni vtisi s potovanja.

Mariborska napoved: Oblačno vreme s snegom v presledkih. Včeraj je bila najvišja temperatura plus 4.2, danes najnižja —6.8, opoldne —2.0. Danes dopoldne ob 11. je bilo že 2 cm snega.

Borza. Curih, 11. XII. Devize: Beograd 10, Pariz 8.90, London 16.05, Newyork 4.31, Milan 21.70, Berlin 172.50, Lisboa 17.24, Sofija 4.37½, Budimpešta 85.

Odmevi govora Adolfa Hitlerja

BERLIN, 11. dec. DNB. Po dosedanjih vesteh iz tujine je napravil govor, ki ga je imel vodja Nemčije v neki tovarni za oboroževanje pred delavci, zelo globok vtis. V Italiji predvsem naglašajo nasprotje, ki ga je Hitler poudaril v načinu izživljanja nemškega narodnega socializma in angleške plutokracije, kar je tudi dovedlo do sedanje vojne. V Rimu ne dvomijo, da se bo sedanja vojna končala zmagovito za mlade, ambiciozne narode. Rimski sinočni tisk posebno podčrtava duhovno in materialno pripravljenost Nemčije za končno zmago. Značilne so izjave Hitlerja o absolutni veri v zmago in nadaljevanje sedanje vojne. V Bolgariji je bil vtis govora izredno globok in enodušen. Posebno je užgal oni del govora, ki omenja resnost, s katero izpolnjuje nemški narod svoje dolžnosti. V zunanje-političnem pogledu podčrtavajo tu opozoritev pred morebitnim angleškim

Mir na zahodnem nebu

BERLIN, 11. decembra. DNB. Včeraj je izdalo nemško vrhovno vojno poveljstvo sledeče uradno poročilo: Neka vojna ladja, ki operira na Oceanu in o katere delovanju so bili objavljeni delni uspehi, je nadaljevala s potapljanjem sovražnih ladij in je povišala svoj uspeh na 100.000 ton. Neka podmornica javlja, da je potopila dve znani sovražnikovi trgovski ladji s skupno tonažo 14.500 ton. S tem se je povišal uspeh kapitana Hitzeja na njegovem zadnjem križarjenju na 45.000 ton potopljenega sovražnikovega trgovskega brodograja. Po že objavljenih posebno uspehih maščevalnih napadih na London v noči med 8. in 9. decembrom se je delovanje letalstva 9. decembra ter v noči med 9. in 10. decembrom omejilo zaradi neugodnih vremenskih razmer na oboro-

ženo ogledniško delovanje. V noči med 9. in 10. decembrom je nekaj angleških letal metalo bombe na zasedene kraje in na severno Nemčijo. Vržene so bile zažgalne in eksplozivne bombe, ki pa so povzročile le nazatno škodo na zgradbah. Sovražnik je včeraj izgubil tri letala, od katerih sta bili dve zbiti pri letalskih spopadih, eno pa je zbito protiletalsko topništvo. Z velikega napada na London se tri nemška letala niso vrnila.

LONDON, 11. decembra. Reuter. Sinoči ob 9. je poteklo 37 in pol ure, odkar se nobeno sovražno letalo ni pojavilo nad Londonom. Nocoj pa je London doživel zelo kratek alarm. Nekaj letal je prišlo nad vzhodno Anglijo. Angleška letala so bombardirala nemške dalnostrelne topove pri Capu Gris Nezu v Kanalu.

Odmev Matsuokijeve izjave v USA

WASHINGTON, 11. dec. DNB. Izjava japonskega zunanega ministra Matsuoka zastopnikom tiska je izzvala v Washingtonu veliko pozornost. Japonska je s to izjavo na jasen in nedvoumen način potrdila pristop Japonske k trojnemu paktu. Japonska je določno povedala, kakšne cilje in namene ima glede novega reda na Daljnem vzhodu. »New York Times« in »New York Herald Tribune« pišeta, da

so te izjave še bolj dokazale USA, da morajo okrepiti svoje baze na Tihem oceanu. Predvsem mislijo na Manilo, Filipine in Singapur. Minister Hull je dejal, da še ni imel prilike točno preučiti te izjave. V splošnem pa prevladuje prepričanje, da je treba pomorske sile na Tihem oceanu čim bolj okrepiti, kar naj bi bil najbolj jasen odgovor Japonski.

Spopadi med Siamom in Indokino

HANOI, 11. dec. CBS. Boji med francoskimi indokinskimi četami in Siamskimi se nadaljujejo.

HANOI, 11. dec. CBS. Siamsko topništvo je izstrelilo 33 granat nad indokinsko mesto Savanakhét, letala pa so ga

dvakrat bombardirala ter poškodovala telegrafске zveze. Francoška letala so vrgla v mesečni noči okoli 2000 kg bomb na siamsko letališče v Udornu, južno od Vientane.

Potrebe železa in jekla v USA

WASHINGTON, 11. dec. Reuter. Iz Bele hiše javljajo: Roosevelt je sporočil, da se potrebe po železu in jeklu tako povečujejo, da je od 30. t. m. dalje treba vso železno rudo, staro železo in jeklo postaviti pod državno kontrolo. Za izvoz teh rud in kovin bo treba posebnega dovoljenja. Določeni bodo posebni predpisi za porabo železa in jekla za ameriško obrambo in Veliko Britanijo, za izvoz v ostale dežele pa bo po odvisku potrebno še posebno dovoljenje.

POLOŽAJ NA MARTINIQUEU

NEW YORK, 11. dec. DNB. Iz Washingtona javljajo, da je bilo na otoku Martiniqueu sporočeno Rooseveltu, kako je povsod nastopil red in ni več nevarnosti za nered. Ameriško-francoska pogajanja so dovedla do razorožitve nosilca »Bearn« letala ameriškega poretka, ki so bila namenjena za Francijo, so pa postala neuporabna zaradi velike količine morske soli, ki jo vsebuje tamkajšnje ozračje.

ANGLIJA ODPSTOPI FALKLANDSKE OTOKE?

BUENOS AIRES, 11. dec. CBS. Govori se, da bo Anglija odstopila Falklandska otočja USA ali pa Argentini, ki jih že od nekdaj zahteva.

IZGUBE NA MORJU

LONDON, 11. dec. CBS. Admiraliteta javlja: v tednu, ki se je končal s 1. decembrom, so znašale angleške, zavezniške in nevtralne izgube ladij 52.229 ton. Obalno poveljstvo je dobilo sredstva za pojačanje letalske akcije proti sovražnim podmornicam. V teku dneva so bile napadene nemške podmorniške baze v Lorientu in Boulognei, ponoči pa še Calais.

ITALIJSKE IZGUBE

RIM, 11. dec. Stefani. Listi prinašajo na celih straneh imena padlih, ranjenih in pogrešanih vojakov suhozemne italijanske vojske, letalstva in mornarice v bojih na Grškem in v Afriki v teku novembra. Skupaj je bilo ubitih 987 mož od teh 780 na grškem bojišču. Število ranjenih znaša 2368, pogrešanih pa 1050. Od slednjih odpade 731 na albansko bojišče. Te objave pričajo, da fašistični režim nikoli ne skriva dejstev sedanje vojne.

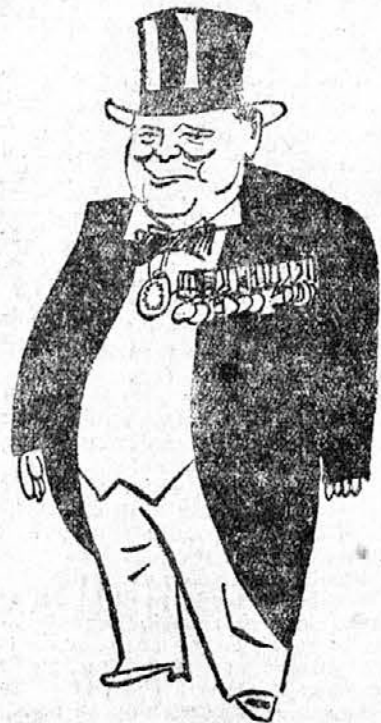
DONOVANOVA MISIJA

WASHINGTON, 11. dec. DNB. Na ponovno vprašanje novinarjev o potovanju in misli Donovana v Angliji je zunanji minister Hull izjavil, da nima njegov resor s tem nič skupnega. On sploh ni informiran o cilju potovanja. Donowan potuje po privatni iniciativi mornariškega ministra Knoxa.

Winston Churchill o ofenzivi v Egiptu

Angleška pomoč Grčiji — Priprave in pomen akcij v Zahodni puščavi — Vloga letalstva

V spodnji zbornici je podal predsednik vlade Churchill poročilo o poteku

bojev v Zahodni egiptski puščavi. Naglani je, da je zlom Francije spraval angleški položaj v Sredozemlju v resno nevarnost. Obramba Egipta je postala skrajno težavna. Ko je vojni minister Eden v oktobru obiskal čete na Vzhodu, so bila poslana generalu Wawelu znatna oblačila, ki so pripomogla ne le k večji varnosti, nego tudi k ofenzivnemu duhu.

Kultura

Alphonse Daudet

(Ob 100-letnici rojstva)

Razdobje drugega cesarstva, nemško-francoske vojne in ustanovitve tretje republike, notranji nemir v Franciji, ki ga je povzročila revolucija leta 1789., ta doba je dala Franciji precej velikih mož. Tedaj so se javljali novi pogledi na filozofijo in umetnost (Taine), pričelo se je novo duhovno in politično iskanje. V množici imen dobe Napoleona III. so se javlja znana imena, kot na pr. brata Goncourt, Flaubert, Zola, Balsac, Dumas, Hugo, med drugimi tudi Alphonse Daudet. Sto let je minulo, odkar se je rodil v Nimesu. Bil je sin nekega bogatih staršev — zato je kaj kmalu izkusil pomankljanje. Zedel je postati profesor, toda to namero je moral opustiti — in postal je pisatelj.

Daudet je bil pesnik brez poučnih tendenc in moraliziranja; bil je zastopnik impresionizma, stil mu je bil enak Goncourtovemu. Njegova dela niso nič drugega kot niz slik, ki jih je najprej zbral v svojih zapiskih, nato jim je pa dal vodilno misel. Tem močnejši pa je bil pri pisanju majhnih stvari, novel in črtic. Daudetov realizem je prežet z osebnim doživljanjem in sentimentalnostjo. Toda vendar ga pritevamo med naturaliste; učenec je bratov Goncourtov in Zolaja. Od prvga ima impresionizem, od drugega pobudo za študiranje meščanske in delavske okolice ter pariškega življenja. Alphonse Daudet je pričel s stihji; toda zbirka »Les amoureuses« ni zbudila nobene pozornosti. Pozornost je nadledila leta 1868. otroška zgodba »Le petit Chose, histoire d'un enfant«, njegov avtobiografski spis, topla in življenjsko resna knjiga, ki ji ne najdemo zlepa primere v svetovnem slovu. »Lettres de mon moulin« so pisma iz Provansalske, skoraj pravilčno vedre zgodbe v blestečem stilu in jeziku, prežete s krasnim provansalskim humorjem. V treh knjigah je obdelal »Tartarina iz Tarascona«, nekakega francoskega don Kihota. Lotil se je tudi pariškega življenja (»L'immortel«, »L'évangéliste«, »Sapho«); poslednja — »Sapho« — ima v sebi precej naturalističnega in je posvečena »pour mes fils quand ils auront vingt ans«. V teh knjigah je prikazal priljubljeno podobo romantične in naturalistične književnosti, kurtizano, ki zapelje naivnega provincialca, ki jo ljubi. Zakonolomstvo je obdelal Daudet v »La petite Paroisse«: žena pobegne z doma, toda se vrne in spravi z možem.

Daudet kaže v vseh svojih delih toplo naklonjenost do človeške družbe, do majhnih ljudi, do trpečih in izobčenih. Bil je preveč rahločuten pesnik, da bi se mogel ogreti za hladno in strašno književnost ali naturalizem, v katerega je uvrščen le bolj vnanje in osebno, kakor pa načelno.

I. S.

k Prirastek v gozdu je prva razprava v letnikih 9. številki »Gozdarskega vestnika«, v katerem nadaljuje dr. ing. Rudolf Pipan svoje delo o rasti in kontroli rasti v gozdu. Ing. A. Sivjc je prispeval razpravo o razvoju in organizaciji občupravne gozdarske službe v Sloveniji, ostali del pa izpolnjujejo razne rubrike, kakor dopisna gozdarska posvetovalnica, zakonski predpisi, kratke vesti, književnost itd. Revijo urejuje prof. ing. Stanko Sotošek in se narača v Mariboru, Kopalniška ulica 6.

italijanski vdor v Grčijo je terjal od nas, da smo poslali večje letalske sile tja. Angleško letalstvo je igralo zelo važno vlogo pri zmagah, ki jih je dosegla junaška grška vojska. Preleteli smo za to zahvalo od grškega kralja in vlade.

V začetku decembra se je številčno stanje naših letal na Bližnjem vzhodu zopet tako ojačilo, da je bila ofenzivna akcija možna. V soboto, 8. decembra, je močan oddelek angleške mitske armade, pod poveljstvom generala Wilsona, sestojec iz angleških kolonialnih čet, s podporo oddelka svobodne francoske vojske, krenil proti italijanskim pozicijam v Zahodni puščavi, ki so jih Italijani utrdili, odkar so jih pred tremi meseci zasedli. Zavedali smo se, da so take operacije na 75 milj dolgi poti tvegane, posebno, če je na maršu skozi puščavo angažirana večja vojaška sila. Z zadovoljstvom smo zato vzeli na znanje, da so se operacije srečno končale.

V ponedeljek zjutraj je naša vojska stopila v borbo s sovražnikom na raznih točkah na široki fronti od Sidi el Barranija ob obali v notranjost puščave. Napad je bil izveden najprej na italijansko postojanko južno od Sidi el Barranija. V prvi borbi je bilo ujetih nad 500 vojakov in zaplenjenega nekaj vojnega materiala. Poveljujoči italijanski general v tej postojanki je padel, njegov namestnik je bil ujet. Naše čete so nadaljevale z napadom ter so zavzele drugo večjo in važnejšo utrjeno postojanko. Spet je bilo zaleto več vojakov in vojnega materiala.

Olenziva Italijanov v Albaniji bi bila po sedanjih okoliščinah zadela na mnogo več ovir, kakor oktobra. Povoljna frontna črta je prešla v roke Grkov. Več italijanskih divizij je vrženih iz akcije, ugodno vreme za napad v gore je minilo. Končno tudi morala italijanske vojske ni več ona, kot je bila, piše v »Krasnaji Zvezdi«, organ rdeče vojske, vojaški strokovnjak, polkovnik Popov.

Pokazati moramo vsem osvajalcem, da smo odločni tudi za boj, če treba. Ameriška nacija smo, zavedamo se nevarnosti okrog nas, zato se naglo oborožujemo. Nadkriliti hočemo v obrambi katerega koli diktatorja na zemeljski krogi, pišejo v skupnem proglasu na mladino demokrati in republikanski prvaki USA.

Sovjetske dobave Nemčiji funkcionirajo odlično, je odgovoril na vprašanje novinarjev predstavnik nemške informacijske službe v Berlinu.

Trije tuji novinarji so bili ubiti pri bombardiranju Londona. Med njimi je bil prof. Mortensen, dopisnik »Svenske Dagbladet«, katerega hišo je zadela bomba v polno.

Sto nemških podmornic je v pripravljenosti za veliko ofenzivo proti angleškemu pomorstvu, ve povedati »Giornale d'Italia«.

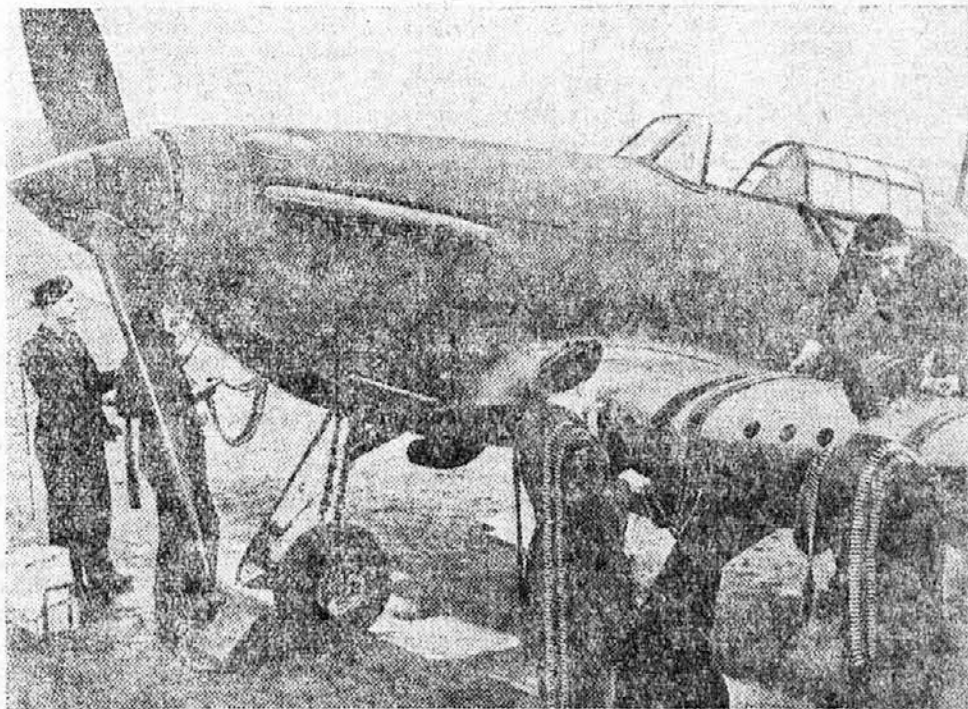
Zadržanje Rusije postaja usodno

Molotovljev obisk v Berlinu je imel nalogo, da razširi nemško-sovjetski sporazum in da poizkusi razmejiti interesna področja, na katera naj bi se vojna razširila. Sovjetska Rusija gleda samo svoje imperialne interese, zato je na vprašanje Balkana in Dardanel, Bližnjega in Daljnega vzhoda zelo zainteresirana, mnogo bolj kot na Baltiku ali ustju Donave. Sile trojnega pakta, Nemčija, Italija in Japonska imajo več gospodarskih in vojaških razlogov za sporazum z Rusijo. Zato se z ene kakor druge strani delajo naporji za nov sporazum, čeprav mu je obseg omejen in trajanje nedoločeno.

Neposredno po berlinskem sestanku je

Drugi angleški oddelki so dospeli medtem do obale, med Sidi el Barranijem in 20 milj oddaljenim Babukom ter zajeli več ujetnikov in prevoznih sredstev.

Prezgodaj je še govoriti o obsegu in rezultatu teh znatnih operacij, ki so sedaj v teku. Uvodna faza je bila za nas v vsakem pogledu uspešna. Vojno bro-

Osem strojno lovskega letala tipa »Hurricane« zalagajo s strelivom. Ta letala so se posebno izkazala pri sedanji ofenzivi v Zahodni puščavi Egipta

Revolucija, fašizem, edinstvo poveljstva

Je izven vsega onega, kar se je primerilo v Grčiji — Hud očitke Tržačanom, ker poslušajo angleška poročila v radiu

V listu »Regime Fascista« pravi Roberto Farinacci, da »nimajo izpremembe na vodstvu italijanske vojske nič skupnega s trditvami Angležev. Mussolini gre zmerem z duhom časa, zaupal je vrhovno poveljstvo onim, ki bodo znali bolje interpretirati njegovo misel in bolje izkoristiti brezdvomno vrednost italijanske vojske.«

»Il Popolo di Lombardo« pa prinaša članek, v katerem pravi med drugim, da »je napačno dogodka v Albaniji spravljati v zvezo s fašizmom, Mussolinijem in hrabrostjo italijanske vojske. Dogodkom v Albaniji so hoteli nekateri dati idiotsko tolmačenje. Fašisti vedo ceniti Mussolinijeve besede. Revolucija, faš-

izem in edinstvo poveljstva je izven onega, kar se je primerilo v Grčiji. Duce je v ostalem objektivno navedel razloge, ki so dovedli do ustavitve izvedbe načrta v Grčiji. Izven diskusije je politična najnost te operacije, vrednost naših vojakov in razumevanje operacij. Fašisti vodijo računa o naslednjem: 1. Moralni, politični in strateški povod naše vojske je eminentno ofenzivni. 2. Vojna je konkreten izraz revolucije, v katero je pa treba verovati. 3. V prostornih sektorjih, v katerih vodi Italija vojno v Evropi in Afriki, se lahko primeri tudi epizoda, ki ni dovoljna za nas. Ne sme se pa ta epizoda spravljati v zvezo z ducejevo ostroumnostjo in heroizmom italijanskega vojska. So ljudje, ki o tem pogrešno sodijo.«

Tržaški »Popolo di Trieste« pa v ostrih besedah napada one Italijane, ki poslušajo angleški, grški ali švicarski radio, ki da tekmujejo med seboj v lažnih vesteh. »Takšni ljudje se na večer potuhnejo v svoja stanovanja, zaklenejo vrata, zagrnejo okna in z nestrpnostjo pričakujejo, kaj bo dejal londonski radio. Boječ se, da bi jih kdo zalotil pri prepovedanem poslušanju tujega radia, pripovedujejo okrog, kako se je nekdo vrnil iz Anglije, Francije, Albanije in Švice ter jim pripovedoval o tem in onem. Potem na dolgo in široko pripovedujejo, kaj so slišali v londonskem radiu. Takim vestem je celo šel na led sam italijanski tisk, objavljajoč angleška vojna poročila v zabavo svojim čitateljem«, zaključuje list.

„Vojna do končne zmage!“ je tenor Hitlerjevega govora

„Hrvatski Dnevnik“ o pomenu in namenu včerajšnjih besed vodje Nemčije

»Hrvatski Dnevnik« se bavi v uvodniku z govorom Adolfa Hitlerja ter pravi med drugim: »Hitlerjev včerajšnji govor je prežet s čutom odgovornosti pred bodočnostjo nemškega naroda. Naglasil je, da ni hotel sedanje vojne. Zaklinjal je angleške diplomate, naj se ostvari sporazum, toda so ga odklonili. Prav tako so nasprotniki odklonili njegov predlog o prepovedi uporabe bomb in zračnega orožja. Tako se je zavaroval pred odgovornostjo uničevanja mest ter življenja otrok, žena in starčkov.

Napadajoč kapitalistično-liberalistični red je Hitler temperamentno branil narodni socializem. Hotel je s svojimi be-

sedami ponovno opozoriti nemški narod na usoden pomen sedanje vojne. O vojnih ciljih Nemčije ni govoril, le na splošno je naglasil, da mora ta vojna prinesiti Nemcem blagostanje. Vodja rajha, smatrajoč sebe za preroka nemškega naroda, mu je svečano obetal, da bo izšla Nemčija iz te vojne kot zmagovalka. Jamstvo za to je sodelovanje vsega naroda, vsi morajo vršiti svojo dolžnost.

Hitler je imel svoj govor v času, ko so stopnjevanj letalski napadi na Anglijo. Doslej je po vsakem njegovem govoru prišlo do iniciative na vojnem ali diplomatskem polju. Opozoril je narod na temeljite vojne priprave Nemčije, katerim

se ima država zahvaliti za sedanje uspehe. Če bi tedaj prišlo do nove nemške iniciative, je zanjo vse pripravljeno. Do nje ne bo došlo iz razlogov prestiza, ker se Nemčiji zanj ni treba boriti. Bori se za stvarni uspeh, ki naj da končno zmago. Iniciative Nemcev so v tesnem sodelovanju med diplomati in vojniki došle vedno iznenada, zato so bili tudi uspehi nagli, prepričljivi.

Po Hitlerjevem govoru je vsem jasno, da se bo sedanja vojna z vso ostrino nadaljevala. »Vojna do končne zmage!«, to je tenor Hitlerjevega govora. Evropa bo še dalje poprišče krvavih bojev. Orožje naj odloči!

Gospodarske vesti

Uvoz knjig v Jugoslavijo

Zelo zanimivi so podatki o uvozu knjig v Jugoslavijo. Iz teh podatkov namreč lahko vsaj kolikor toliko sklepamo, kako se kulturno razvijamo, saj je knjižna potrošnja karakteristični znak za kulturno stopnjo naroda. Uvoz knjig v Jugoslavijo pa se je v zadnjih letih razvijal takole:

Leto	Uvoz v 1000 din	Indeksne številke	Delež Nemčije pri uvozu
1933	5,730	100	63
1934	8,020	140	70
1935	8,079	140	68
1936	10,208	179	59
1937	10,129	172	72
1938	7,392	129	59

Te številke nam kažejo, kako je po l. 1932, po najhujšem letu krize, začel uvoz knjig v Jugoslavijo počasi naraščati in je rasel vse do l. 1936. Od l. 1936. naprej pa spet pada in l. 1938. smo uvozili že manj knjig kakor l. 1934. Tak razvoj uvoza knjig je zelo neraz-

veseljiva pojava. Če tako je uvoz knjig v Jugoslavijo zelo majhen, 15 milijonov ljudi kupuje letno le za 10 milijonov din knjig v inozemstvu v najboljših letih, dočim je na pr. 15 milijonov Romunov kupovalo v najboljših letih knjig za 80 milijonov lejev, t. j. za okrog

26 milijonov din, torej za dva in pol krat toliko. A še ta majhen uvoz pada. Mnogo škodujejo uvozu knjig tudi razni devizni predpisi itd. Edino iz klirinških dežel je mogoče dobivati knjige še brez večjih težav, a knjige iz teh dežel so precej dražje.

Cene enotnega mila

Banska uprava je na vlogo Zveze industrijev za dravsko banovino odobrila, da smejo prodajati milo tvornice: Zlatorog-Dračar in drug v Mariboru, Ljubljanske svečarne — Dolničar in Richter v Ljubljani, Celjske Milarne — „Hubertus“ d. z. o. z. v Celju, Ignac Fock tovarna mila v Kranju, Golob & Co., tovarna kemičnih izdelkov v Ljubljani po naslednjih cenah: 1. Enotno 50 odst. milo navadno pri takojšnjem plačilu franko postaja prodaj-

jalca, kg po 16 din pri prodaji na veliko od strani tovarn. — Skupni davek se prišteva k tej ceni. — 2. Enotno 50 odst. milo po ceni, ki se dobi, ako se prištejejo pod 1. navedeni tovarniški ceni 80 par za 5 odst. skupni davek, tovarnina ter zaslužek veletrgovca v iznosu din 130 pri prodaji od strani veletrgovca. — 3. Terpentinov milo enotno, 50 odst. zgornjih dveh vrst s pribitkom din 150 na ceno, navedene pod 1. in 2.

Nove cene masti

Ban je razveljavil tretji odstavek čl. 10. odločbe o cenah mesa in masti ter ga nadomestil takole:

Za mast, ki se v dravsko banovino uvaža, veljajo predpisi čl. 2. uredbe o kontroli cen in čl. 8. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije s tem, da razlika med nabavno in prodajno ceno pri grosistu ne sme presegati 1.50 din (doslej 1 din), pri detaljistu pa 3 din (doslej 2 din).

Poleg tega računajo grosisti k ceni masti pribitek 0.50 din, ki se odvaja »Prevodu« v Ljubljani. Ta sredstva zbira

Prevod v posebnem fondu za pokrivanje izrednih stroškov, nastalih z vskladiščenjem masti v skladišča za rezervna živila.

Vsi obratniki vskladiščujejo mast za svoj račun in nevarnost, a po nalogu in pod kontrolo Prevoda prejemajo od Prevoda v breme teh sredstev bonifikacije, ki se odmerjajo s 15 din za vsakih 100 kg masti, ki je vskladiščena ob koncu mesca v skladiščih rezervne masti, ki so naložena v sporazumu s Prevodom in se upravljajo pod njegovo kontrolo.

Zrtev dolge pravde je postal naš izvoz krompirja. Ves mesec se je pri nas reševalo vprašanje ali bo izvoz krompirja prepuščen trgovskim tvrdkam ali pa privilegiranim: Prizidu, Prevodu, Pogodu in Diporisu. Rentabilen je bil samo izvoz v Švico. Končno bi moral o spornih vprašanjih odločiti še ta teden Gospodarsko-financijski komitet ministrov. Prav te dni pa je švicarska vlada sklenila prepoved uvoza krompirja v Švico. Torej nam je sedaj ostal krompir namesto svobodnih deviz. Sporna količina krompirja je obsegala 1000 vagonov krompirja.

Pri prevozu drv je nastal nepričakovano škodljiv zastoj, ker ni od nikoder prevoznih dovoljenj, kljub vsem v redu izpolnjenim formalnostim, ki jih zahteva uredba o prevažanju drv ter brzovojnim urgenciam. Tovori zaostajajo po kolodvorih in lesni trgovci morajo po nepotrebnem plačevati ležarino. Nova naročila se zaradi tega, ker nihovih dovoljenj, ne izvršujejo. Skoda pa imajo prav tako tudi naročniki drv.

Zaradi primanjkanja kruha v Zagrebu so uvedli kruh iz mešanice 60 odst. pšenične in 40 odst. koruzne moke, ki ga bodo prodajali po 450 din za kg.

Trgovina s podonavsko-balkanskimi državami

Zunanja trgovina Jugoslavije z balkanskimi in podonavskimi državami se po uradnih podatkih letos razvija po obsegu mnogo ugodneje, kot lansko leto ali prejšnja leta sploh. Skupno smo letos izvozili v vseh šestih državah 678.5 milijonov din, lani pa le 410.1 milijonov. Uvoz pa je znašal letos 599.8, lani pa samo 289.4 milijonov din. Toda bilanca je bila lansko leto aktivna za 120.7, letos pa le za

79.5 milijona din. Pasivna je bila letos bilanca z Romunijo za 210.4 milijona (lani — 48.8) in Bolgarijo za 19.8 milij. (lani aktivna za 2.3). Bilance z ostalimi državami so vse aktivne in sicer z Albanijo za 69.2 (lani + 17.9), z Grčijo za 24.9 (lani + 67.8), z Madžarsko za 166.3 (+ 79.8) in s Turčijo za 48.5 (+ 2) milijonov din.

Hrvatski socialni institut

V prostorih zagrebške Delavske zbornice je bil odprt Hrvatski socialni institut. Iz poročil, podanih ob tej slavnostni priliki, je razvidno, da želi postati novi institut na ideoloških temeljih HSS teoretski predelavec njene politike na Hrvatskem. Institut bo zbiral statistični in monografski material za študiranje hrvatskih socialno političnih vprašanj, izdeloval bo osnutke zakonov in uredb o vseh socialnih vprašanjih, spremljal in registriral vse socialne in ekonomske politične dogodke za informativno služ-

bo: Formirane bodo posebne komisije s stalnim značajem in permanentnim zasedanjem (ekonomsko-socialna, za proučevanje vprašanj socialnega zavarovanja, za delovno pravo, zdravstvena, za pomorstvo in prosti čas, počitek in svetlo).

Posvet o prehrani Slovenije je bil v trgovinskem ministertvu med trgovin- skim ministrom dr. Andresom, pomočnikom Obradovičem, ministrom brez listnice dr. Kreckom in bivšim ministrom Sno-

Poslovanje OUZD

Poslovanje Okrožnega urada v obdobju januar—september 1940 je izraženo v naslednjih važnejših podatkih: **Predpisani dohodki** so dosegli din 46,546,355.96. **Predpisanih zavarovalnih prispevkov** za primer bolezni je din 45,570,079.24. Ostali dohodki so nabrani iz naslova povračil, dohodkov lastnih kopalniških naprav, obresti itd. **Predpisani prispevki**, izkazani v poskusni bilanci za dobo januar—september 1940, koncem meseca septembra 1940 še niso plačani in se poravnajo navadno 3 do 4 mesece kasneje. **Izdatki** znašajo din 45,543,145.32. Vštete so tudi obveznosti, nastale v obdobju januar—september 1940, vendar tozadevni računi uradu niso bili pravočasno predloženi. S temi obveznostmi znaša poslovni prebitok 1,003,210.64 din. Med izdatki je najvišja postavka hranarina, ki znaša din 12,698,347.10 ali 27.28% skupnih dohod-

Legitimacije za hrano v sarajevskem okraju

V sarajevskem okraju bodo uvedli posebne legitimacije za preskrbo s hrano. V okraju je namreč samo 5% kmečkih gospodarstev, ki pridelajo zadostne količine hrane za prehrano preko celega leta. Karte za hrano bodo izdajali po gospodarstvih. Na vsaki bo navedeno število družinskih članov, njihova starostna doba, količina produkcije domačega gospodarstva in količina kupljene hrane. Mlajši kot 10 let lahko prejmejo mesečno 20 kg pšenice ali 18 kg koruze, starejši pa 25 kg pšenice ali 22 kg koruze. Na ta način bi sarajevski okraj potreboval letno 400 vagonov žita.

Povišane so cene za izvoz jabolk v Nemčijo po novem sporazumu in sicer za sveža pakirana in nepakirana namizna jabolka dobre kvalitete na 35 mark za 100 kg franko nemško-jugoslovanska meja. Pri dobavi franko madžarsko-nemška meja je cena za 150 marke višja.

Zveza zavarovalnih družb na Hrvatskem o katere snovanju smo poročali, se je ustanovila pod predsedstvom generalnega direktorja Croatiae Mihovila Nikolića. Pošiljatelj blaga po železnici se opozarjajo, da naj začnejo odpremljati pošiljke že sedaj, da ne bo za božič promet preobremenjen, saj so železnice že itak preobremenjene.

Razdelitev kontingentov za izvoz drobnih kož v Nemčijo in Slovaško je izvedena tako, da bodo stare tvrdke izvozile 70 odst., zadruga 10 odst., nove tvrdke pa 20 odstotkov.

Novo vrsto sintetične smole iz terpentina so začeli proizvajati v Ameriki. Je zelo prikladna za lepljenje gume in proizvodnjo barv.

Interameriški kavni urad je ustanovljen po sporazumu med USA in 13 ameriškim državam.

750 km rumunskih cest bo zgradila Italija.

Nova ležišča premoga so odkrili v bližini Moskve. Tulsko in rjazansko ležišče imata vsako od 22 do 25 milijonov ton premoga.

RUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

57

— Dvomim. Najhuje pri vsem tem pa je, da mi Kristina tega ne verjame. Domneva, da se ta stari lisjak sploh ne bo vrnil. Skratka, ničesar, kar ji povem, mi ne verjame.

— Némisiel! — je dejal Sangster, dasi je bilo v njegovem pogledu precej zaskrbljenosti. V teh zadnjih štirih dneh je opazil marsikaj. Nenehoma ga je obhajal velik dvom. Ali Kristina sploh še ljubi Jimmyja? Po okolnostih sodeč si je moral priznati, da je njegov dvom popolnoma upravičen. Mimo tega pa je videl, da se tega zaveda tudi Jimmy.

— Le verjemi mi, tvoj brat se bo pojavil, ko ga boste najmanj pričakovali. Zanesi se na to. In potlej se bo vse srečno izteklo.

Jimmy je nekaj zagodrnjal. Nemirno je prestopal po sobi in se slednjič ustavil pred oknom.

Sangster je otrsel pepel iz pipe in vstal.

— Ne bo nama škodovalo, če bi šla, — je menil, — saj sem prav slišal, kajne?

S tvojo ženo bova kosila?

— Da; dopoldne je šla nakupovat in ni hotela, da bi jo spremljal. Naročila mi je, da se čez dobro uro snidemo v restavraciji. — Jimmy je govoril silno raztreseno. — Če ti ni neredno, se spotoma ustaviva še v mojem stanovanju. — Jimmy je bil zadnje dni neprestano s Sangsterjem. Kristina se je neprestano opravičevala, da bi ji ne bilo treba biti z Jimmyjem. Jimmy pa za nobeno ceno ni hotel biti sam.

Odšla sta s Sangsterjevega stanovanja na Jimmyjevo.

— Pred dnevi sem povabil Kristino, naj bi prišla v moje stanovanje, — je dejal Jimmy, ko je odklepal. — Seveda ni hotela.

— Zakaj?

— Radi tega, ker je prišla včasih v moje stanovanje tudi Cynthia. Sicer pa Kristina ni kriva, če ne more razumeti razlike med seboj in ono ženo. Nikoli ne bo razumela, da ona druga...

Sangster je molče stopil za njim.

— Umaknil se bom, — je mračno dejal Jimmy. — Ne, tega ne morem prenesti.

Jimmy je položil klobuk na mizo in stopil k omari ter prinesel dva kozarca in steklenico whiskyja.

— Ne bodi nespameten, — mu je svetoval Sangster.

Ko mu je Jimmy zabrusil, naj skrbi zase, je Sangster samo skomignil z rameni.

— Tu je zate brzovoj, — je dejal.

— Zame?

— Da; zdi se mi, da je od brata.

Jimmy je pograbil papir in nervozno raztrgal ovoj.

»Danes zvečer pridem v London. Čakaj me ob pol desetih v Waterloo.«

Neveselo se je nasmehnil.

— Horačij Veliki? — ga je vprašal Sangster.

— Da.

Jimmy je pozabil na whisky. Pograbil je klobuk.

— Pojdi. Povedati moram Kristini, — In že je stopil k vratom.

— Najbolje storiš, če ji pokažeš brzovoj, — mu je svetoval Sangster, ko sta stopila na ulico.

— Prezgodaj je še, da bi šla naravnost v restavracijo, — je meni! Jimmy. — Stopiva prej do hotela in jo povabiva s seboj.

Ko sta prišla v hotel, je Jimmy vpra-

šal vratarja:

— Ali je moja žena, gospa Chalonerjeva doma?

Vratar ga je debelo pogledal. — Gospa mi je naročila, naj vam povem, da je ne bo na kosilo. Posebno mi je še naročila, naj vam povem, da ji je žal, da se ne more z vami sestati.

— Da se ne more z menoj sestati? — je Jimmy ves iz sebe ponavljal.

— Da, prav tako mi je naročila gospa, ko je odšla z nekim gospodom, z gospodom Ketteringom, če se dobro spominjam imena.

Sangster je pogledal proč. V teh zadnjih tednih mu je bilo ta hip prvič zares od srca žal Jimmyja, ki je kot onemel stal pred vratarjem, bled v obraz, star in prepadel. Jimmy se je trudoma zbral.

— Prav, hvala vam.

Na ulici se je ustavil kot bi ne vedel, kaj naj počne. Ko se ga je Sangster dotaknil, je zadrhtel po vsem telesu.

— Kaj je?... Seveda, saj že grem. — In pričel je stopati tako naglo, da ga je Sangster jedva dohajal.

— Čemu tako hitiš, prijatelj? — se je skušal Sangster pošaliti. — Pozabliš, da sem že star!

Jimmy je stopil počasneje. Z žarečimi očmi se je ozrl na prijatelja.

(Dalje.)

Novice

40 letnica Slovenske šolske matice

Med letošnjimi božičnimi počitnicami praznuje Slovenska šolska matica v Ljubljani 40 letnico obstoja in delovanja za prosep slovenske pedagoške knjige. Njen ustanovitelj je bil znani pedagoški mislec in pisatelj, ravnatelj mariborskega učiteljskega Henrik Schreiner (1850—1920), narodno zavedni vzgojitelj mnogih slovenskih učiteljskih generacij v dobi najtežjih političnih razmer od 1890. do 1920. Letošnja 40 letnica šolske matice je obenem zvezana tudi z 20 letnico smrti matičnega ustanovitelja H. Schreinerja, čigar spomin je bil proslavljen pred meseci na obnem zboru matice v Celju, pred kratkim pa v Ljubljani z orisom Schreinerjevih zaslug za slovensko pedagogiko in šolstvo.

Z ustanovitvijo Slovenske šolske matice pred 40 leti smo dobili Slovenci glavno in edino založbo za redno izdajanje slovenskih izvornih pedagoških in

strokovno-šolskih knjig za učiteljstvo vseh vrst, saj naše druge knjigarne navadno ne zalagajo spisov pedagoške vsebine razen šolskih učnih knjig. Brez šolske matice bi ne bilo nobenega pravega razvoja in napredka v izvorni slovenski pedagoški kulturi. V dobi svojega obstanka je izdala matica do danes 120 pedagoških, metodičnih in pomožnih knjig in spisov v obliki rednih, a v obliki izrednih publikacij pa še 11 drugih spisov. Vse doslej izdane knjige pričajo o razvoju slovenske pedagoške miselnosti kakor tudi o šolsko-praktičnih in reformnih težnjah učiteljstva. Število vsakoletnih naročnikov se giblje približno od 2400 do 2800 s šolami vred. Običajno izidejo letno po 3 knjige za 30-din letne naročnine. S to naročnino krije matica s težavo vse stroške za izdajanje znanstvenih knjig, kajti njene podpore so prav minimalne.

Za poglobitev pedagoške naobrazbe in

šolskega dela izda letos matica sledeče knjige, ki so že v tisku, in sicer: **Pedagoški zbornik** razprav in člankov pod uredništvom univ. prof. K. Ozvalda, zastopnika kulturne pedagogike. Nadalje izide izpod peresa Alberta Žerjava **Naš splošni pouk**, ki bo obsegal razvoj, načela in navodila za produktivnejše, pisмено izražanje učencev v ljudskih in nižjih srednjih šolah, kajti dosedanji način splošnega pouka je že zastarel, četudi se kiti s privlačnim imenom »prostega spisa«. Tretjo knjigo pa je napisal znani avtor psiholoških popisnic, dr. Fran Žgeč pod naslovom **Navodila za psihološko opazovanje otrok**; delo, ki bo učiteljstvu s pridom služilo pri raziskovanju duševnosti dece v razredu. Ob zadostnem številu članov bo lahko izšla še četrta knjiga, in sicer študija **Ive Šegule Pozabljeni otrok iz industrijsko-proletarskega okolja** naše Gorenjske. -mp-

Ljubljana

a **Fotografski natečaj** je razpisala mestna občina Ljubljanska za najboljše fotografske slike in diapozitive mesta Ljubljane. Nagrade so po 500, 300, 200 in 100 din. Natečaja se lahko udeleži vsak poklicni fotograf ali amater. Rok je do 1. decembra 1941.

Proslava 500 let. Gutenberg

V soboto dne 14. decembra 1940 on 20. uri v frančiškanski dvorani v Ljubljani / Odličen spored: zborovski in solopetje, recitacije, govori, glasba, dramski prikaz / Vabimo vso javnost, da obišče pomembno kulturno manifestacijo in kulturno prireditve / Vstopnina: sedeži po din 12, 10, 8, 6, stoj šca 4.

* **Kino Matica** predvaja monumentalni Paramountov vefilm „Beau geste“, ki je povsod doživel največji uspeh. V glavni vlogi Gary Cooper.

SLABOUMNEŽ UBIL BRATA, KER SE JE BAL, DA BO PRIPELJAL NEVESTO V HIŠO

Poročali smo že pred časom, da so v Spodnji Stanošini našli ubitega v svoji hiši posestnika Janeza Drobničca, njegovega brata pa poškodovanega tako, da se je moral zdraviti v bolnišnici. Po izpovedih pastirčka, 13letnega Viktorja Vrečerja, so takrat domnevali, da je to posledica roparskega napada, posebno, ker je bil v hiši po ljudskem mnenju tudi denar. Vendar je preiskava kljub nekaterim stranpotem, počasi, le krenila v pravo smer. Povod za to je dalo tudi obnašanje pokojnikovega brata Andreja. Ostrg so prijeli posebno pastirčka Vrečerja, ki je končno odkril pravo žaloigro. Janeza je ubil v prepiru slaboumen brat Andrej, ki se je bal, da bi pripeljal v hišo nevesto, kakor je večkrat grozil. Oba sta bila pijana, saj sta izpila večjo količino vina. Spoprijela sta se. Andrej je bil močnejši ter je zadal Janezu smrtno poškodbe, dasi je bil tudi sam težje ranjen. Mislil je najprej, da je brat le nezavesten. Ko pa je opazil, da je mrtev, je nagovoril s pretnjami pastirčka, da mora povsod izjavljati, da so hišo napadli roparji. Državno tožilstvo je Andreja, ki je že za sijo okreval, dalo aretirati.

Ptuj

p **Novi prostori obrtniškega združenja**. Združenje obrtnikov v Ptujju je najelo nove prostore v ulici Vseh svetnikov št. 6. Uradne ure so vsak dan od 8—12. in v nedeljo od 9—11. Vajenci se sprejemajo vsak dan. Oproščevanje je vsako prvo nedeljo v mesecu, izvenzki praznika.

p **Podporno društvo** bo imelo v nedeljo 15. dec. v gimnazijski posvetovalnici občni zbor.

p **Zrtev alkohola**. Kajzer Alojz, 28letni pos. sin iz Slomja pri Polensaku, se je s prijatelji zabaval v neki zidnici. Ko pa je vinska kapljica vžgala kri, se je po stari navadi razvil iz šale krvav prelep, katerega zrtev je postal Kajzer Alojz. Dobil je tri nevarne zaboljave v prsa.

p **Nesreča**. Zunkovič Vilko, 8letni mizarjev sin iz Jurčevca, in Lešnik Jože, 8letni pos. sin iz Sp. Brega, sta si na poldnici zlomila nogi; Rožman Alojz, 48letni delavec iz Brega, je dobil težke poškodbe pri padcu s tovornega avtomobila; Mežnarč Franc, delavec iz Markovec si je na sekiri prerezal stopalo.

o **Slovensko prosvetno društvo Narodni dom** Mladinski odsek Zagreb priredi v soboto 14. t. m. svoj prvi kulturni večer v prostorih Jadranske straže Gajeva ul. štey 28-L. Po sporedu čajanka, ples, dabra vina in bife. Dolžnost vseh Slovencev je, da s svojo udeležbo podpro napore Mladinskega odseka, da bi čim dostojnejše manifestirali naše kulturno delovanje med hrvaško javnostjo, ki naj doprineše medsebojnemu zblizanju in spoznavanju.

o **Svinjska kuga** razsaja po Središču in je nekaterim posestnikom do zadnjega rupa iztrebila hleve. Obotele živali se globoko zarijejo v steljo, iz katere se ne morejo več dvigniti.

o **Sokol Središče** je nabral okoli 1000 din za revno šolsko deeo, ki jo bo obdaril z obleko, in če mogoče, tudi z obutalom. 1. dec. je proslavil s svečano akademijo, 5. dec. pa je sv. Miklavž obdaril male in velike. Na akademiji je bila petorica mladih naravnost vzorna v nastopu, zadovoljili so pa tudi drugi.

o **1000 novorojenčkom v 20 letih** je pomagala na svet občinska babica Ana Venišnikova v Mozirju.

o **Ponesrečil se je** v tovarni Iepenke in papirja na Sladkem vrhu Jože Jozca, doma iz Ptujске gore, ki je bil zaposlen kot pomočnik navijalnega stroja. Spodrsnilo mu je, padel je med valjarje, ki so mu zmečkali roko. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbam.

o **V Dubrovniku je raznašanje mleka** po zasebnih hišah oblastveno prepovedano. Mleko bodo ljudje dobivali samo v mlekarnah in prodajalnah.

Švica išče pri nas gledališke igralce

Nedavno je izšel v naših časnikih poziv, naj se prijavijo pevci in pevke za angažman v operi v Zürichu. Notica je angažman med gledališkim svetom mnogo zanimanja in nihče ni prav verjel privlačni novici, da se našim pevcem odpira pot do kariere. Te dni pa je prispel v Zagreb intendant »Stadttheatra« v Zürichu Karl Schmid-Bloss, ki bo navezal stike z našimi gledališkimi vodstvi ter s tistimi, ki bi hoteli nastopiti umetniško pot v Švici. Zagrebški časnikarji so ob-

skali intendanta ter ga vprašali, zakaj se je odločil vprav za Jugoslavijo. Odgovor je bil za našo pevsko kulturo zelo laskav, ker trdi švicarski gledališki vodja, da je naša država v umetniškem oziru dobro znana v svetu. Zlasti Švica pozna naše umetnike, pevce in plesalke ter plesalce. Doslej se je Karlu Schmidu-Blossu prijaviło 11 pevcov, in sicer 2 tenorista, 1 bariton, ostali pa so soprani in mezzosoprani.

LETA 2005 BO IMEL ZAGREB MILIJON PREBIVALCEV

Drugo leto bo v Zagrebu najbrže popis prebivalstva. Zanimivo bi bilo vedeti, koliko je mesto pridobilo na prebivalstvu od zadnjega ljudskega štetja leta 1931. Letos ima Zagreb okoli četrt milijona duš. Leta 1880. pa je Zagreb štel le 30.000 prebivalcev. Po doslej izračunani lestvici bi imelo glavno mesto leta 1950. 323.000 ljudi, leta 1960 415.000, leta 1970 pol milijona, leta 2005. pa en milijon ljudi.

e **Prof. Albert Sirk** bo razstavil v sejni dvorani Mestne hranilnice od 15. do 27. dec. svoja dela, ki bodo pokazala v glavnem naš Jadran. Razstavljeno bo blizu 50 del, večinoma v olju in nekaj akvarelov. Sirkova dela, ki so vedno polna sonca in vedrine, bodo gotovo tudi lokrat zbudila zanimanje.

e **Potresni sunek**. Kakor smo že poročali, je bil v soboto v Celju ob 11.30 potresni sunek, spemljan z podzemeljskim bobnenjem. Zanimivo je, da se je ta sunek zelo močno občutil po gorovju okrog Celja, dočim so ga v mestu samem občutili le malo, ponekod celo nič.

Trboveljski drobiž

Kronika nesreč beleži v pretečenem tednu dva primera težjih nezdod. Tako si je v jami vzhodnega obrata zlomil nogo kopač Naglav Viktor. V elektrarni pa je prišel v stik z električno strujo napetosti 400 voltov električar Krmelj Vladko, ki mu je močno obžgala obe roki. Oba ponesrečena so pripeljali z rešilnim avtom v tukajšnjo bolnišnico.

Pevski oktet društva rudniških namešencev Trbovlje je priredil v soboto, 7. t. m. v dvorani gostilne Forte običajno „Barbaro“ proslavo, pri kateri je sodeloval znani „Jazz kvartet“ in sokolski orkester Trbovlje. Udeležba je bila povprečna.

Pet let šolske kuhinje RK v Selnici

DOSLEJ JE RAZDELILA 58.000 OBEDOV

V Jagričevi hiši v Selnici ob Dravi bo letos že petič delila kosila lačnim želodkom šolska Kuhinja Rdečega križa. Tam se krepčajo majhni siromašni Kobanci. Za kuhinjo skrbita gospodinjki gospe Jamnikarjeva in Mesaričeva. ki ju imajo revni učenci zelo radi. Dnevno razdelijo 230 do 240 obedov. Skoraj polovica učencev selniške šole je deležna dobrin kuhinje RK! Zamisel za to kuh-

njo je dal pred petimi leti RK, čigar pred sednik je g. Jamnikar. Prostor je odstopil g. Jagrič, tok pa je dala brezplačno elektrarna. Pred petimi leti so odborniki RK z vrečami v rokah trkali na vrata občnanov, na pomoč je priskočila še občina in šolska kuhinja je bila ustanovljena. Doslej je kuhinja razdelila okoli 58.000 obedov. LS

„Peč“ v Rušah

V nedeljo zvečer je Sokolsko gledališče uprizorilo veseloigro v treh dejanjih „Peč“, ki jo je spisal E. Vachek in ki se dogaja v Ukrajini za časa svetovne vojne. Vzlic temu, da je igra grajena skozi vsa dejanja v dialogih, jo je rutinirani ruški ansambel izvajal brezhibno. Pred vsemi je naravnost triumfirala Marfa—Divna Janko, ki je pokazala vse svoje zmožnosti v njej dodeljeni, najtežji vlogi. Vojni ujetnik Adamec—Frickek Janko, je svojo vlogo odigral sigurno in v lepem stilu ter mu je publika aplavdirala kar pri odprti sceni. Marfin mož—Fridolin Janko, ki je tudi že star odrski lisjak, je postavil na oder prepričevalno življenjsko figuro. Mežnarja Oučkina pa je odlično podal zlasti v tretjem dejanju Franjo Sornik. S to njemu res dobro izbrano vlogo, si bo lahko spet zabeležil lep uspeh v svojo obširno gledališko kroniko, saj je tudi z režijo igre dokazal svojo umetnost. Kdor je imel priliko videti to predstavo, ni mogel opaziti velike razlike od poklienega odra. **Mlakar.**

Celje

e **Seja mestnega sveta** bo 20. t. m., ob 18.30.

e **Nova razprava**, 30. t. m. bo pri okrožnem sodišču v Celju nova razprava proti prokuristu Emanuelu Zelinki iz Ilirskoga radi dogodka, pri katerem je delavec Vilko Gačnik izgubil življenje. Kakor znano, je vrhovno sodišče razsodbo okrožnega sodišča v Celju razveljavilo.

e **Pekovski mojstri v Celju** so ustanovili nabavno in prodajno zadrugo. Navili novoustanovljene zadruge je predvsem, da v sedanjih časih pekom pravočasno nabavljajo moko, kvas in slad. Za predsednika zadruge je bil izvoljen pekovski mojster Rudolf Mlakar iz Celja.

e **Konzumi je odprla Cinkarna v Celju**. V Cinkarni zaposleno delavstvo dobiva v konzumu razne življenjske potrebščine po nižjih cenah, kakor drugod.

Naša turistična delegacija v Budimpešti

Na vabilo državne zajednice za turistično propagando na Madžarskem bo odšla posebna delegacija turističnih ustanov Jugoslavije v Budimpešto, kjer bo ostala od 12. do 16. decembra. V delegaciji bodo: dr. Todor Todorovič v imenu uprave za turizem v ministristvu za trgovino in industrijo, Karmine Sisič, ravnatelj Putnika, Mirko Valetič, načelnik gen. ravnateljstva drž. železnic, Peter Brodarevič, višji svetnik za žel. upravo, dr. Joško Jerič, v imenu banske oblasti banovine Hrvatske, Jovan Popovič za centralni presbiro, inž. Viktor Horvat, podpredsednik trg. zbornice, in Valentin Vouk, predsednik trg. zbornice v

Zagrebu, Dragutin Trstenjak, načelnik trg. oddelka dravske banovine, Djuro Banjac, šef turističnega in tiskovnega odseka mestnega poglavarstva v Beogradu, Boško Miljković, ravnatelj Putnika v Nišu, Dragoslav Mihajlovič, načelnik ravnateljstva za zun. trgovino, dr. Leo Golub, šef turističnega odseka mestnega poglavarstva v Zagrebu, dr. Franc Steie, univ. profesor v Ljubljani, dr. Ciril Zizek, ravnatelj Putnika v Ljubljani, Josip Loos, ravnatelj Putnika v Mariboru, dr. Jure Koce, tajnik trg. zbornice v Ljubljani, in Ludvik Zorcut, šef turističnega oddelka mestnega poglavarstva v Mariboru.

Kino Sloga, Ljubljana - Telefon 27-30

Danes premiera odlične Warner Bros-ove družabne satire

JAVNOST ŽELI VEDETI...

Romantična zgodba četvorice mladih ljudi, ki po dolgem beganju najdejo pot do sreče in svoj kotiček v življenju! V filmu sodelujejo slavni zvezdniki iz »Kapitana Blooda« in »Robina Hooda«: ERROL FLYNN, OLIVIA DE HAVILLAND, PATRIC KNOWLES, ROSALIND RUSSELL in priljubljeni komik »HJU-HJU HERBERT«.

Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

Zanimivosti

Človekoljubna ameriška pomoč Angliji

Poleg dobav vojnega materiala prožijo Združene severno ameriške države Angliji tudi izdatno humanitarno pomoč

Združene severno ameriške države zagajajo Veliko Britanijo z ogromnim vojnim materialom. Poleg tega pa nudijo Američani angleškemu narodu, ki se nahaja v težki vojni, veliko človekoljubno pomoč. V Angliji se že več mesecev nahajajo znameniti ameriški zdravniki, bolničarji in razni socialni in humanitarni delavci, ki z veliko požrtvovalnostjo pomagajo lajšati najbednejšim in najbolj prizadetim hudo gorje, ki ga prinaša med narode vojna.

V USA je bil izdelan v okviru Rdečega križa širokopotezen načrt o ustanovitvi ameriških bolnišnic v Angliji, ki bodo sprejemale tako vojne ranjence kot civilne bolnike. Ameriški Rdeči križ, ki ima zbrana ogromna materialna sredstva, deluje v Angliji z dovoljenjem ministrstva za narodno zdravje. RK sam nosi vse stroške za vzdrževanje bolnišnic, ki jih bodo v Angliji organizirali. Pravkar je v teku akcija za organizacijo velike bolnišnice, čije osebje bodo tvorili izključno Američani, ki so že prispeli v Anglijo. Zdravnike bo dala medicinska fakulteta Harvardske univerze, organizacija ameriških bolničark pa je že poslala 25 bolničark, ki bodo nameščene v tej bolnišnici. Ostale bolničarke pa bodo dale posamezne zvezne države USA. Bolnišnica bo imela 100 postelj za bolnike z nalezljivimi boleznimi. Poleg praktične pomoči, ki jo bo prožila bolnikom, se bo pečala bolnišnica tudi s proučevanjem in znanstvenim delom, čigar izsledki bodo v korist vsega človeštva. Ves potreben material, ki je potreben za najmoderneje urejeno bolnišnico, bo prepehlan iz USA.

Ameriški »Allied Relief Fund« pa je razširil svojo dejavnost tudi na druga človekoljubna področja. Med drugim je bila iz Amerike organizirana izdatna pomoč žrtvam zračnih napadov. Vodstvo ameriške humanitarne pomoči Angliji je v Londonu, posamezne podružnice pa delujejo po vsej Angliji. V londonski centrali se steka ves ogromen material, ki ga dan za dnem pošiljajo iz USA in nekaterih južno ameriških držav. Londonska centrala ima zgrajena velika skladišča, ki se stalno dopolnjujejo. V skladi-

ščih zaposleni Američani delajo v dveh izmenah.

Zdravniško osebje ameriškega »Allied Relief Fund« pa že mesece in mesece deluje po raznih angleških bolnišnicah. Iz fonda je bilo nabavljenih 260 ambulantnih avtomobilov in motoriziranih zdravniških edinic za prvo pomoč ranjencem in ponesrečencem ter žrtvam letalskih napadov. Vse te edince imajo ameriško vodstvo in osebje, ki dan za dnem z brezprimerno požrtvovalnostjo pomaga Angležem v sedanjih vojnih dneh.

Nemške čete na Norveškem

Po okupaciji Norveške so nemške čete zaposlene pri raznih gradbenih delih strateškega in prometnega značaja

Zavarovanje zaroke

V San Francisku se je neki bogat mladenič zavaroval proti preklicu zaroke. V zavarovalnici, kjer je prijavil zavarovanje, je izjavil, da so ga doslej dekleta že sedemkrat pošteno oškodovala, ker so preklicale zaroke in vložile proti njemu tožbe za preklic zaroke. Mladenič zatrjuje, da je bil v vseh sedmih primerih nedolžen, v bodoče pa se hoče proti temu temeljito zavarovati.

Kratkovidni ženini!

Robert Dubois:

Ljubezen eksotične žene

— Ne bom vam želel sreče, poročnik, ker hi to nič ne zaleglo... Toda kljub temu se potrudite in nikar se ne vrnite domov praznih rok!

Mladi, sloki poročnik bi raje umrl, kot šel na lov. Zdanjaj je že prišel v puščavo z namenom, da ustrelji panterja ali vsaj katero drugo puščavsko zver. Za žene se ni zmenil.

Tokrat pa je prišel v puščavsko mesto Tuar Gurataru ne le radi lova, ampak radi domorodskih plesalk v domači divjaški noši. In nekje blizu je bil tudi njegov polk. V prostih urah je šel na lov.

— Čuj, Jean, danes ni primeren čas za lov...

Mladi poročnik odločno odkima:

— Kdo pravi?
— Kaj, če te zajame samum?
— Nekako se ga že ofresem.

Jean je zajahal konja in v galopu zdrvel proti naselbini domorodcev. Tod je moral zato, ker je bil z druge strani pragozd neprehoden. Okoli poldneva je bilo. Zdaj zveri napadajo ali pa drmljejo v senci.

V vasi ni bilo žive duše, razen golih in umazanih otrok, ki so se igrali pred kolibami. Ko so uzrli belega jezdeca, so se v strahu in vrišču razbežali. Kolibe pa so se jele odprati, v nekaterih so domorodci pomoleli iz njih silasta kopja, ko da bi prišel v naselbino sam tigr. Jean je vedel, da bodo domorodci, čim ga zagledajo, umaknili kopja, na koncu vsaj na se mu bo nasmehnila mlada mulatinja, ki se je radi svoje bakreno svetle

Leta 1824 je po smrti svojega brata Ludvika XVIII. zasedel francoski prestol Karl X. Nekoč je v krogu prilizovalcev in dvornih lizunov izrekel kralj prav posrečeno duhovitost. Prilizovalci pa so mu na licu mesta zvetovali, naj nekaj ukrene, da bi njegove duhovitosti na zapadle v pozabo. Vse duhovitosti je treba, tako so mu predlagali, takoj zapisati ter na ta način ohraniti poznim pokolenjem. V ta namen bi bil potreben poseben tajnik, ki bi bil neprestano ob kralju in takoj zabeležil vsako duhovitost, ki bi padla iz kraljevih ust.

Kralj je predlog sprejel ter imenoval za »tajnika kraljeve duhovitosti« nekega markiza Aleksandra de Peseula ter mu določil 10.000 frankov letne plače. Ta čudežni tajnik je sedel na svojem položaju do leta 1830, ko je kralj Karl X. v revoluciji izgubil prestol. Zanimivo pa je, da v 6 letih, kar je zvesto tajnikoval kralju, ni zabeležil nobene duhovitosti.

politi precej razlikovala od drugih žensk v naselbini.

Tokrat je Jean ni našel pred kolibo. Srečal pa jo je za vasjo, ko se je vračala iz gozda. Čim je zagledala poročnika, je butaro odložila na kamen in pokazala poročniku svoje bele zobe.

— Goema, — ji pravi poročnik v njenem jeziku, — ali bi mi zaplesala?

Spet mu je pokazala zobe, zadela butaro ter hotela dalje. Ali poročnik Jean ji s konjem zastavi pot.

— Tokrat mi ne uideš, — si je mislil. Njen zvoni smeh je odmeval v oazi.

— Goema, pojdi, sediva v senco in malo pokramljajva...

Jean je razjahal in pristopil k mladi ženi. Njene oči so sijale v žoltilih iskrah.

— Ne, gospodar... ko zaide mesec, potem, potem...

— Zdaj, zdaj, Goema...

Splazila sta se skozi šibje v senčnato skri-vališče, na košček zelene trate. Precej vroče je bilo. Jean je objel deklet in se ji zagledal v oči.

— Goema, ali veš, da si mi všeč?

Molčala je. Drhtela je po vsem telesu ko da jo trese mrzlica. Znabiti pa tudi ni vedela, kaj bi mu odgovorila. Znenada jo je Jean močno objel. Ona je samo zaprla svoje žolte oči...

Poslednje vsak večer zapušča Jean svoje vojno taborišče. Goema pa se je, ko je zašel

zakaj kralj v teh 6 letih ni izustil nobene, ki bi bila vredna, da bi jo zapisal ter bi se ohranila poznim rodovom.

Tajinstvena sekta v brazilskem pragozdu

LJUDJE, KI JIM JE KONJ »TRANCELIN« NAJVEČJE BOŽANSTVO IN OBENEM NAJVIŠJA AVTORITETA

Globoko v brazilskih pragozdovih je skrita in zavarovana staja »svetega konja Trancelina«, živali, ki jo pripadniki neke sekte častijo kot najvišje božanstvo. Brazilska vlada bi rada za vsako ceno iztrebila to versko sekto, toda doslej so bili njeni poskusi zaman. Prva leta so v Braziliji sodili, da gre za navadno legendo. Toda zdaj je nastopil v javnosti neki prerok sekte, po imenu Lourence. Ta je šele oznanil javnosti, da šteje sekta več tisoč pripadnikov, ki imajo v pragozdovih skrite »svete konje«, ki jih obožujejo in se

jim klanjajo. Pristaši sekte ne priznavajo razen »svetih konj«, med katerimi je posebno čislani konj »Trancelin«, nobene druge avtoritete in oblasti, niti držav ne, radi česar so prav za prav nastopile brazilske oblasti proti sekti. Pred kratkim so oblasti priredile na člane sekte pravcati lov. Uspelo jim je, da so sektaše presenetile na nekem zborovanju, toda uspeh je bil malenkosten. Člani sekte so se umaknili s svojimi »svetimi konji« v pragozdove, kjer sedaj nemoteno obožujejo svoje najvišje idole. Vlada pa namerava organizirati proti njim kazensko ekspedicijo.

mesec, kot tigrica splazila proti pragozdu. Vedela je za pot in nikogar se ni bala. In tako je skoraj vsako noč drhtela v naročju mladega poročnika. V prvem jutranjem svitu pa se je spet neslišno splazila v vas.

Bila je hči že umrlega čarovnika, ki je zajel neko Arabinjo ter jo vzel za ženo. Goema je bila v naselbini svobodna, ker je domorodci niso smatrali za povsem svojo. Toda kljub temu je bedel nad njo stari poglavar, ki jo je nameraval dati svojemu najmlajšemu sinu za ženo.

Nekega večera pa je prišel Jean zastoj. Vrnil se je v taborišče in čez nekaj ur spet odjahal proti naselbini. Pa spet zaman. Ali Goema ne bo več videl? Zdelo se mu je nemogoče.

Drugo jutro je bil na vse zgodaj v naselbini. Ustavil je konja pred njeno kolibo. Toda zaman jo je klical. Nato je odjahal pred poglavarja.

— Kje je Goema, črni čarodej?

Starec ga je gledal in se smehljaj.

Jean je vzpodbodel konja in zdril kar tako proti puščavi. Znabiti spotoma naleti na kako zver. Dobro uro je že jahal, ko se znenada konj ustavi in začne prhati. Jean se ogleda in opazi v razpoki pred seboj strahovito iznakaženo golo truplo. Ker ni mogel vzdržati groznega pogleda, je divje zbedel konja in zdrvel od tod.

In še v diru je videl pred seboj strahovito podobo Goeme. Divjaki so ji odrezali grudi jo zastrupili in izpostavili krvoločnim zverem in puščavskim pticam...

— Kako grozno je življenje! — je vzdihnil poročnik Jean.

Najstarejše angleško gledališče porušeno

Pri nedavnem letalskem napadu na London je bilo zadeto najstarejše angleško gledališče »Drury Lane«. Bomba iz letala je predrila streho, eksplodirala v parketu in močno poškodovala to znamenito angleško gledališče. »Drury Lane« stoji poleg tržnice v Covent Gardnu. V tem gledališču so nastopali najslavnejši angleški igralci in igralke, med njimi nekdanja prodajalka pomaranč in ljubica Karla II. Nell Gwynn, veliki traged Gariik, kralj klovnov Kean Grinaldi in sir Henry Irving, prvi angleški igralec, ki mu je bilo za njegovo umetniško delo podeljeno plemstvo.

Brezalkoholno vino

V Nemčiji so letos spomladi izdelali pivo, ki je bilo brez alkohola, vendar pa je ohranilo vse ostale lastnosti, tako voni in okus. Tem večjo pozornost pa je vzbudila šele vest, da je uspelo prirediti vino, ki je brez alkohola. Vinu se na poseben način odvzame alkohol, ne da bi pri tem izgubilo svoj okus in aromo.

ZDRAVILO PROTI SIVIM LASEM

Sivi lasje bodo ostali človeštvu največja skrb. Vsakdo se jih brani, kar je more in zna. Žal, doslej je bilo vse zaman, Tisočera in tisočera zdravila niso mogla preprečiti, da bi lasje, ko poteka starost, ne osiveli. Zato je tembolj senzacionalno odjeknila vest, ki so jo te dni razširili norveški listi, da je namreč dvema Norvežanoma uspelo izdelati sredstvo proti sivim lasem. Svoj lek sta najprej preizkusila na podganah. Zdravilo, ki je sestavljeno iz izoliranega B-vitamina, se je pri podganah odlično obneslo. Že ostarele in osivele podgane so hranili z novim zdravilom in podgane so dobile čez nekaj tednov spet črno barvo. Ni pa še znano, ali bo lek pomagal tudi ljudem.

SODBA GLEDALIŠKE PUBLIKE

— Sinoči ste bili v gledališču, kajne? No, kako vam je bilo všeč?

— Bilo je prekrasno. Tako dražestnih oblik in tako apartnih klobukov kot jih je imela igravka Aniel, še nisem videla svoj živ dan!

Jekleni ptič

ki siplje na zemljo razdejanje in smrt

Maribor

Božičnica v mariborski tekstilni tovarni

Pomanjkanje surovin je že od pomladi sem močno prizadevalo naša tekstilna podjetja, ker so bila prisiljena, skrbno obratovati. V mariborski tovarni Doctor in drug se je zaradi tega delovna kapaciteta zmanjšala na 20—30 odstotkov. Kljub temu pa je vodstvo tovarne uvidelo, da bi bilo skrajno nesocialno, ako bi zaradi tega postavilo v današnjih časih del svojih delavcev na cesto, saj bi odpušteni delavci sedaj nikjer ne mogli najti zaposlitve. Zaradi tega si je podjetje pomagalo na ta način, da je umetno podaljšalo dobo obratovanja s tem, da je obrat postopoma zmanjševalo. Kajti ako bi pri zmanjšanem dotoku surovin tovarna obratovala v prejšnjem obsegu, bi bilo v kratkem času potrebno vobče ustaviti. Kljub temu pa od okoli 1000 delavcev ni bil zaradi zmanjšanja obrata niti eden odpuščen. Odvišne delovne moči so na plačanem dopustu, to velja stalno za približno eno tretjino delavstva, ki se v tem pogledu medsebojno zamenjuje. Ako upoštevamo, da prejemajo tako mnogi delavci podporo v obliki plače za 4—5 dni na teden, tedaj vidimo, da podjetje mnogo žrtvuje za olajšanje današnjih prilik delavstva. Mesečno izda na teh podporah okoli 600.000 din. Ako računamo, da se obseg obratovanja v tovarni zmanjšuje že od meseca aprila dalje, naraste torej ta znesek na okroglo 3 milijone dinarjev.

Pa tudi sicer je podjetje Doctor in dr. marsikaj ukrenilo, da olajša položaj svojim nameščencem. Obenem z naraščanjem draginje so bile postopoma zvišane delavstvu draginjske doklade na 35 odstotkov, uradništvo je dobilo seveda sorazmerno manje. Nedavno smo že poročali o razdelitvi moke, pri čemer je služil za ključ poseben sistem na točke, ki ga je vodstvo podjetja preizkusilo in ga smatra za najpravičnejšega. Prvič so razdelili 18.000 kg enotne moke, te dni pa razdeljujejo kot posebno božično podporo okroglo 12.000 kg krušne in bele moke ter okoli 2000 kg masti, ki jih bo dobilo delavstvo popolnoma brezplačno. Ravno tako pa bodo vsi obdarovani z dobrim bombažnim blagom, tako moški kakor ženske. Tudi to blago bo brezplačno.

Razdeljevati ga bodo začeli pred prazniki, sedaj pa že pripravljajo vse potrebno za to lepo socialno akcijo, saj bodo tudi priprave zavzele precej časa in dela. Že iz prejšnjih let je vpeljana v podjetju premogovna akcija, ki omogoča nameščencem nabavo potrebnih količin premoga po nizki nabavni ceni. Ker so cene premoga sedaj jako nestalne, se je često že zgodilo, da je morala tovarna malenkost še iz svojega doplačati, ker se je nabavna cena medtem povišala.

Iz vsega je razvidno, da je tudi imenovano podjetje v veliki meri priskočilo na pomoč svojim uslužbencem, katere namerava kljub vsem težkočam v neokrnjenem številu obdržati vse dotlej, ko bo mogoče zopet normalno obratovanje.

Za tesnejše turistične stike z Madžarsko

Danes popoldne bodo odpotovali z jugosl. delegacijo tudi trije zastopniki naše ožje domovine, ki so povabljeni od madžarskih centralnih turističnih ustanov v Budimpešti, da vrnejo spomladanski obisk madžarskih gostov iz službenih turističnih krogov v naših krajih. Za to so določeni ravnatelj »Putnika« Josip Loos, šef turističnega urada Ludvik Zorzut ter dr. Gračner, ravnatelj zdravilišča v Rog. Slatini. Turistični stiki z Madžarsko so bili tudi že doslej jako tesni, z osebnimi

stiki med našimi in madžarskimi predstavniki turizma se bodo še povečali. Navzočnost zastopnika NB nam jamči, da se bodo poenostavile tudi obmejne formalnosti glede denarja. Našim zastopnikom prirejajo v Budimpešti svečan sprejem, med drugim bodo položili tudi venec na grob neznanega junaka. Naša zdravilišča, letovišča in turistične postojanke vobče bodo imele po tem obisku gotovo še močnejši dotok gostov iz Madžarske.

Mestni požarni čuvaj nekoč in danes 75 ponorejenih petstotakov

Na dnevnem redu petkove seje mestnega sveta je tudi prošnja za popravilo stanovanja požarnega čuvaja na stolpu mariborske stolnice. V zvezi s tem je zanimiva ugotovitev, da je ta čuvajska služba stara že stoletja in da izvira iz onih časov, ko je mesto samo določalo požarne varnostne mere. Gotovo je, da je bil v stolpu čuvaj že takrat, ko se je začel uveljavljati jožefinski požarni red. Posebej pa se omenja tudi v zvezi z velikimi požari v Mariboru v letih 1786, 1796 in 1797. Ta čuvaj je imel nalogo, da je od začetka vsako uro, pozneje pa vsake četrt ure prišel na hodnik na stolpu ter pregledal mesto in bližnjo okolico. Ako je izbruhnil kje požar, je alarmiral meščane s platio zvona, podrobnejša pojasnila pa je dajal s hodnika na stolpu s posebnim megafonom ljudem na Rožniškem in Glavnem trgu. V znak svoje čuječnosti je moral čuvaj na stolpu vsakokrat, kadar je bila ura, udariti še na poseben zvonec, ki ga je namestila v

stolpu mariborska občina. V prejšnjih letih je čuvaj ponoči tudi trobil s hodnika, to pa samo na tri strani, na vzhod, jug in zahod. Proti severu ni trobil, ker se je nekoč zgodilo, da je dobil ponoči od nevidne roke zaušnico, ko je trobil proti severu, kakor je to zabeleženo v aktih mestnega arhiva. Ravno tako prepoveduje trobiti proti severu posebni požarni red iz leta 1887. Ljudje so si ta ukrep razlagali na ta način, da je bilo na severni strani takrat mestno pokopališče ter je s trobljenjem motil mrtvecem mir.

V novejšem času je čuvaj na stolpu mnogo zgubil na pomenu, posebno zaradi uvedbe telefona in drugih alarmnih naprav. Tudi gasilska služba v mestu in na podeželju je mnogo bolj organizirana, vsako večje industrijsko podjetje ima že svojo lastno gasilsko četo. Zato je jako verjetno, da bo požarna čuvajska služba na stolpu v najkrajšem času sploh ukinjena.

Cankarjev večer v gledališču

Sinoči, na predvečer obletnice smrti Ivana Cankarja, je bila v domala polno zasadenem gledališču predstava Cankarjeve komedije »Za narodov blagor«. Pred predstavo je govoril književnik dr. Doronik o Cankarju, njegovem delu, umetniškem razvoju, o njegovih umetniških stremljenjih, borbah in idejah. Po njegovem zgoščnem predavanju je sledila omenjena predstava, ki so jo naši igralci igrali z vso resnobo in ubranostjo.

MESTNA OBČINA ZA SVOJE USLUŽBENCE

Mestni svet mariborski bo na svoji sedmi razpravi tudi o izpremembah v pravilniku za podporanje brezposelnih na področju mestne občine, ker dosedanja pravilnik ne odgovarja več. Predhodno bo o tem sklepal socialni odsek, na seji bo 18. Gotovo je tudi že, da bodo povišani prejemki vsem delavcem pomnožene akcije in sploh vsem, ki ne spadajo pod uredbo o minimalnih mezdah.

Oslovko na državno službo je podala zdravnica mariborske splošne bolnišnice dr. Anka Poppović-Prijatelj. V zvezi s to oslovko so se razširile po mestu najrazličnejše govorice in komentarji. V krogih, ki so bili blizu imenovani zdravnici, pa smo izvedeli, da je dr. Anka Poppović-Prijatelj najprej zaprosila za dvodnevni dopust, nakar se je odpeljala k nam v Dravsko dolino, kjer je prešla k sosedu. Tik pred prehodom k sosedu pa je poslala pismeno oslovko na državno službo.

m Premeščena sta višji veterinarski svetnik Franjo Baš iz Maribora na Celinje ter višji veterinarski svetnik dr. Zvonko Zemljič iz Celinja v Maribor.

m Ljudska univerza v Mariboru. V petek, 13. t. m., bo predaval prof. Modic Stanko o napadih iz zraka. Prikazal bo učinke letalske vojne in izkušnje protiletalske zaščite. Omenil bo tudi vzroke, zakaj so do sedaj ni uveljavila plinska vojna. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

SIGNIRNE STAMPILJKE IN BARVA »SOFRA«
Maribor, Gregorčičeva 24. — tel. 25-10

m Tretji transport naših sezonskih delavcev je dospel včeraj o 17.45 na mariborski kolodvor. Bil je večji kot oba dosedanja, saj je bilo vsega 822 ljudi iz raznih pasivnih pokrajin naše države.

m Bolgarski sezonski delavci, 755 po številu, so potovali skozi Maribor v domovino.

m Studenčani za revno šolsko mladino. V poročilu pod tem naslovom je pomotoma izostalo ime Martina Malovrha, ki je odlično sodeloval tako s svojimi solo nastopi kakor tudi v zboru »Enakosti«.

m »Desetega brata« bo ponovilo sokolsko gledališče v Studencih v nedeljo, 15. decembra, ob 15.

★
Bliza se »Zlata nedelja«

Trgovci oglašujte v »Večerniku«
Velike in male oglase sprejemamo
do petka pol 7. ure zvečer

Božična darila

lepa in cenena, za otroke ter odrasle dobite v knjigarni in papirnici
TISKOVNE Cankarjeva ul. 1

Albumi, slikanice, knjige, pisarniške potrebščine, nalivna peresa, avtomatični svinčniki, mape itd.

m Jabotka je nekdo ukradel iz zaklenjene drvarnice profesorju Sili v Kopaljski ulici ter ga oškodoval za večjo vsoto.

m Iz nezaklenjene spalnice je neznan zlikavec odnesel hlapcema Pavlu Virantu in Matiji Kranjcu na Aleksandrovi cesti zimski plašč, moško srebrno uro in aktovko.

m Zaboj suhih sliv je nekdo ukradel spediterju Francu Hermanu iz vagona na kolodvoru.

m Pes je ugriznil v nogo 55 letnega kmečkega dninarja Matijo Pungračiča iz Slovenske Bistrice na posestvu šolskih sester v Kamnici.

KARTOTEKE »SOFRA«
Maribor, Gregorčičeva 24. — tel. 25-10

* Opozarja se opažena oseba, ki je vzela rdečo torbico v soboto zvečer v Narodnem domu v Mariboru, da jo odpošlje takoj na naslov, kateri je v njej.

* Prva slovenska knjiga o letalstvu — vabilo na subskripcijo Banovinska založba šolskih knjig in učil v Ljubljani namerava izdati knjigo: **Letalstvo, fizikalne osnove**, spisal profesor L. Andrej, in vljudno vabi s tem vse prijatelje letalstva naj se na knjigo naroče. V prednaročni stane knjiga din 120.—. Izšla pa bo samo v primeru, ako se bo prijavi dovolj naročnikov do konca meseca januarja 1941. Naročila sprejema samo založnica in so nepreklicna.

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, »BATA«.

m Nočno lekarniško službo bosta vršili od 7. do vključno 13. decembra lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01, in lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova c. 1, tel. 21-79.

Narodno gledališče

Sreda, 11. dec.: zaprto.
Četrtek, 12. dec., ob 20. »Plesni večer Moharjeve in Pilata«, člana ljubljanskega baleta. Red C.

Petek, 13. dec.: zaprto.
Sobota, 14. dec., ob 20. »Ples v maskah«. Premiera. Goslovanje gđe Vere Majdičeve.
Prva operna predstava v tej sezoni, bo to soboto. Upripori se v spomin 40 letnice Verdijeve smrti njegova melodiozna in popularna opera »Ples v maskah«. Gosluje gđe Vera Majdičeva.

Kino

* Grajski kino. Danes prekrasen film »Sončni vzhod«. Film katerega mora vsak do videti. Kupite vstopnice v predprodaji.
* Esplanade kino. Samo dva dni! Odlična drama »Usoda v planinah« v Magdo Schneider. Četrtek svetovna senzacija »Deževje prihaja«.

* Union kino. Do vključno četrta »Barabab« največja humoreska z znamenitim Fernandelom v glavni vlogi. Salve smeha.

Radio

Četrtek, 12. decembra

Ljubljana: 12. uvertura, 13.02 dvospevi, 18 koncert Ro, 18.40 slovensčina za Slovence, 19.50 deset minut zabave, 20. domači kvartet, 20.45 reprodukcij koncert, 22.15 večerni spored Ro. — Beograd: 18.35 koncert učencev Gl. M., 22. zabavni koncert, 22.50 plesna glasba. — Bratislava: 14.30 lahka glasba, 18.40 slovaške plesne pesmi, 19.10 plesna gl. — Praga: 16.25 pisan spored, 17.10 ko pada sneg, 18.20 večerni koncert. — Sofija: 17.20 koncert lahke in plesne glasbe, 21.30 lahka glasba, 22. plesna glasba. — Beromünster: 19.25 orkestralni koncert, 21.45 poročila. — Budimpešta: 19.20 koncert Ro. — Hörby: 21. orkestralni koncert. — Sottens: 21. koncert Bachovih del. — Toulouse: 15.45 plesna gl., 16.45 kino-orge, 18. navepi. —

Dva Mariborčana državna prvaka v rokoborbi

V Zagrebu so bila tekmovanja za naslov državnih prvakov v rokoborbi. Nastopilo je 46 slovenskih in hrvatskih atletov, med njimi tudi več Mariborčanov. Atleti Fišer in Pirher (oba Pekovski SK) sta si priborila državno prvenstvo v svoji kategoriji. Izidi po kategorijah so bili sledeči:

Bantam: 1. Hopek (Hajduk), 2. Dolinšek (Maraton), 3. Levaj (Hakoah); — peresna: 1. Moguljak (Croatia), 2. Sestak (Zrinjski), 3. De Corti (Radnik); — lahka: Mrkus (Herkules), 2. Čuk (Hajduk), 3. Bednjanc (Herkules); — welter: 1. De Lucca (Herkules), 2. Ivanič (Maraton), 3. Uzelač (Hajduk); — srednja: 1. Fišer (Pekovski SK), 2. Orešnik (Maraton), 3. Metzner (Croatia); — polteška: 1. Pirher (Pekovski SK), 2. Baščak (Croatia), 3. Poslek (Croatia); — težka: 1. Gerovac (Croatia), 2. Miletič (Hajduk), 3. Milković (Policijski).

V oceni moštev si je priborila naslov državnega prvaka zagrebška Croatia z 10 točkami, slede sarajevski Hajduk (8), zagrebški Herkules (7), Pekovski SK in Maraton iz Maribora po 6 točk itd.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM v malih oglasih stane vsaka beseda 54 nar. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.— Družbe, preklicji dopisovanja in ženinovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši zuresek za te oglase je din 12.— Debelo tiskane besede se računajo dvojnó Ogladni davek za enkratno objavo znaša din 2.— Znesek za male oglase se plačuje takol pri naročilu oziroma ga te vnositi v olistu skupaj z naročilom ali pa po poštni poizložitvi na čekovni račun št. 11.409 — Za vse oismene odgovore zlede malih oglasov se mora orložititi znanaka za 3 din

SLUŽBO DOBI

TRGOVSKA POMOČNICA verzirana v mešani stroki, želi spremeniti službo. Gre kamorkoli, tudi na deželo. Nastop s 1. januarjem 1941 ali pozneje Cenj. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Marliiva«. 20789-3

MIZARSKEGA POMOČNIKA za stavbena in pohištvna dela takol sprejemim. »Eika«, mizarstvo, Frančiškanska 12. 20974-2

SLUŽBO IŠČE

DEKLE staro 18 let, išče službo pri otrocih ali gospodinstvu. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 20960-3

NAJPRILADNEJŠE BOŽIČNO DARILLO

KANC

STANOVANJE ODDA

ENODRUŽINSKA VILA z garažo ali brez in sado-nosnikom se odda v najem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 20830-5

S 1. jan. se odda **TRISOBNO STANOVANJE** sončna lega. Vvršati Wil-denrainerjeva ul. 17. I. nad-stropje. 20973-5

PREHRANA

SOSTANOVALEC (KA) se sprejme poceni v celo oskrbo. Mlinska ulica 9, dvo-rišče, levo, I. vrata. 20969-7

DVE OSEBI sprejem takol na stanova-nje in hrano. Dr. Verstovsko-va 42, Spesovo selo. Istotam se prodaja kompletna postelja. 20920-7

SOBO ODDA

LEPA SOBA moderno opremljena, za dve osebi se odda s 15. XII. Frančiškanska 21-I., levo. 20970-8

SOBA z dvema posteljama se takol odda. Slovenska ulica 36-I. 20958-8

SOBO IŠČE

Gospod išče **TOPLO SOBICO** z oskrbo, primerno za učenje. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Topla sobica«. 20961-9

LOKAL

Velika čista in pripravna **KLET** v centru se odda takol v najem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 20975-10

LOKAL stanovanje in trgovino vzame prazno takol na pro-metni cesti Maribor—okolica. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 20962-10

POSEST

Prodaja se na lepi lezi **POSESTVO** s hišo in gospodarskim poslopijem v Koških št. 43, bli-zi glavne ceste. Vse informacije: Jurčičeva ulica 4, I. nadstr., levo. 20972-11

Naprodal enonadstropna **STANOVANJSKA HIŠA** z vrtom v sredini mesta v Slov. Bistrici. Informacije da-je Tkavec Ignac. Slov. Bistri-ca. 20977-11

KUPIM PARCELO ali njivo v okolici Maribora do 15.000 din. Ponudbe pod »15.000« na ogl. odd. »Večernika«. 20947-11

DENAR

Kupujemo in prodajamo **HRANILNE KNJIŽICE**, vrednostne papirje valute po najugodnejših cenah. Prodajamo srečke drž. razredne loterije. Bančno kom. zavod. Maribor. Aleksandrova c 40. 20843-12

SERIOZNA INDUSTRIJA v Srbiji sprejme losojilo ali soudeležbo do 300.000 din. Upoštevamo samo resne ponudbe, ki jih je poslali na Prvi statistični zavod, Beograd, Dečanska 29, pod značko »MIKRA«. 20971-12

OBRTI - TRGOVINA

• KERAMIKA •

Hišni posestniki in najemni-ki, pregledite Vaše peči in štedilnike, predno jastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor Orožnova 6 kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

TRGOVCI!

Dokler je še zaloga, založite se s celimi orchi in medom, doblite v Medarni. Ljubliana, Židovska ulica 6. 2558-13

ŽENSKI KOTIČEK

MODRČKI stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo uaieneje pri S Kotič-u Stolna I. 11406-18

NOGAVICE

rokavice, perilo trikotaza-volna, pletenine. Oset »Mara« Koroška 26. poleg tržnice. 16799-18

HALO! HALO! Naznanjam vsem cenjenim čitalcem, da sem dobil novo zalogo vseh vrst preprog, kakor tudi druga ročna dela. Zamenjam tudi za stari, obleke. Cene nizke. Se priporoča Franjo Tomčešin trgovina preprog, Glavni trg 26. 20849-18

PREMOG

100 kg din 32.—. Filinancič, Kopalška ul. 10. 20859-18

Najcenejše in najbolješe ga-rantirane **TRAJNE KODRE** izdeluje samo salon Kosem. Meljska cesta 63. 20968-18

Kupim **SMOKING** v dobrem stanju. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 20967-18

OGRODJE

Prodaja se štedilnika in moški kožuh. Pobrežje, Aleksandrova c. 51. 20931-18

GLASBILA

RADIO

se prodaja. Vrazova 11-II., le-vo. 20932-20

KONCERTNA VIOLINA

najboljša ter ena otroška vio-lina ugodno naprodaj. Knez, Aleksandrova 36-II. 20964-20

Prodajam skoraj novo **KLAVIRSKO HARMONIKO** znamke Royal Standard, 25 tipk, 32 basov, z registrom, Gregorčičeva 20, dvorišče, od 3.—4. ure. 20957-20

OPOZORILO!

Opozarjam vsakogar, da nisem plačnik za dolgove svoje žene. — Ivan Grizold, Studenci, Kralja Petra c. 14. 20954-25

ŽIVALI

2 KANARČKA Harcerja, dobra pevca, s kletko, ugodno naprodaj, Knez, Aleksandrova 36-II. 20963-24

PES VOLČJAK

4 mesece star, se prodaja. Tez-nó, Solska ul. 6. 20955-24

RAZNO

VEVERICE, DIHURJE, LISICE

kune, zajce in vse ostale vrste divjačin kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejemam v strojenje in barvanje. Peter Semko, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 20774-28

DOBRO GODBO

trio za nedeljo sprejme go-stilna Kren, Pobrežje. 20966-28

Srednjevelike SMUČKE

naprodaj. Smetanova 38a, vrata 3. 20959-28

Prvovrstne svetl. znamke **STEINWAY, FORSTER, STINGEL, SEILER ITD.**

Hiša klavirjev

Th. Bäuerle

Maribor, Tyrševa 24

Zlato in srebro,

briljante, zastavljalne listke išče nujno za nakup

M. Ilgerjev sin,

Maribor, Gosposka 15

MODERNI VOZIČKI

po vsah cenah

BOGOMIR DIVJAK

Ulica kneza Kocelja

Vsakovrstne odpadke

papirja in cunj kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah

B. ŽELEZNIK

Irgovina vseh vrst surovin Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16

Nakupovalnica Kopalška ul. Telefon 27-43

J. G.

Božiček mora biti letos v vsaki hiši!

Božiček mora biti letos v vsaki hiši!

letos v vsaki hiši!

vsaki hiši!

Slavnosno darilo za sina in hčerko

lahak, ploščat in privlačen

CONTINENTAL 200.

Ta iz najboljšega materiala grajen stroj je izdelek **WANDERER-WERKE.**

Odlikuje se kot vsi **CONTINENTAL** pisalni stroji po svoji lepi, vodovodni pisavi in dolgi življenjski dobi.

Nizka cena — ugodni pogoji!

WANDERER-WERKE
AKTIENGESELLSCHAFT SIEGMAR SCHÖNAU

Samoprodaja: **IVAN LEGAT-MEHANIK**
MARIBOR, Vetrinjska ul. 30 LJUBLJANA, Prošernova ul. 44

Spomnite se CMDI!

Redilo za svinje preizkušeni prašek za svinje, ki vsebuje tudi ribjo moko, naglo redi Vaše svinje in jih dela odporne proti boleznim. 1 paket 8.—, 1 kg 25.—, po pošti s povzetcem 15.—, ozir. 35.— din. Glavna zaloga: Leksarna pri Zamorcu, Maribor 2, Gosposka 12.

Božična darila

v veliki izbiri

Ivan Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta 13

Širite „Večernik“!

Nova damska kabela v nedeljo, 15. decembra v restavraciji Liutomer Štibler

Štampiljke za signiranje zabojev, vreč, sodov, kož, kamnja itd.

Signierna barva Štampiljke z gumija in kovin

Sotira Gregorčičeva ulica 24
Maribor, telefon 25-10

Vsaka družina ima izven stanovanja še kakšno shrambo: podstrešje, drvarnico, klet, hodnik, vrt, delavnico ali gospodarsko poslopje. V takih prostorih leži navadno mnogo predmetov, kateri se cenijo kot brezvrednostni, vsakemu je pa žal za čas, ki bi ga porabil pri spravljaju.

Po lastni izkušnji vem, da imate v teh prostorih vsakovrstne železne predmete kod: peči, štedilnike, njih plošče in cevi, kotle, lonce, železne postelje, ograje, mreže, mreže za kanale, želez. stebre, verige, jeklene vrvi, krampe, lopate, sode, rezervoarje, vseh vrst orodje, razne stroje, nosilce, železne palice itd. Ni dvoma, da imate doma mnogo stare gume, papirja in cunj, ki Vam po kotih trohni. Tudi steklo ima lepo vrednost! Vse omenjene predmete poiščite po Vaših prostorih, jih zapeljite k dobro poznani tvrdki **JUSTIN GUSTINCIC**, Maribor Kneza Kocelja ulica 14, ali podružnici vogal Ptujске in Tržaške ceste, kjer boste vse dobro prodali.

Za prodano blago boste dobili denar, ki Vam bode pripomogel v današnjem času obhajati Božič udobno — torej pohitite z delom!